Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Søiberg, Harry.
Titel | Title:	Hjemlig Jord.
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn ; Kristiania : Gyldendal, 1914
Fysiske størrelse | Physical extent:	160 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

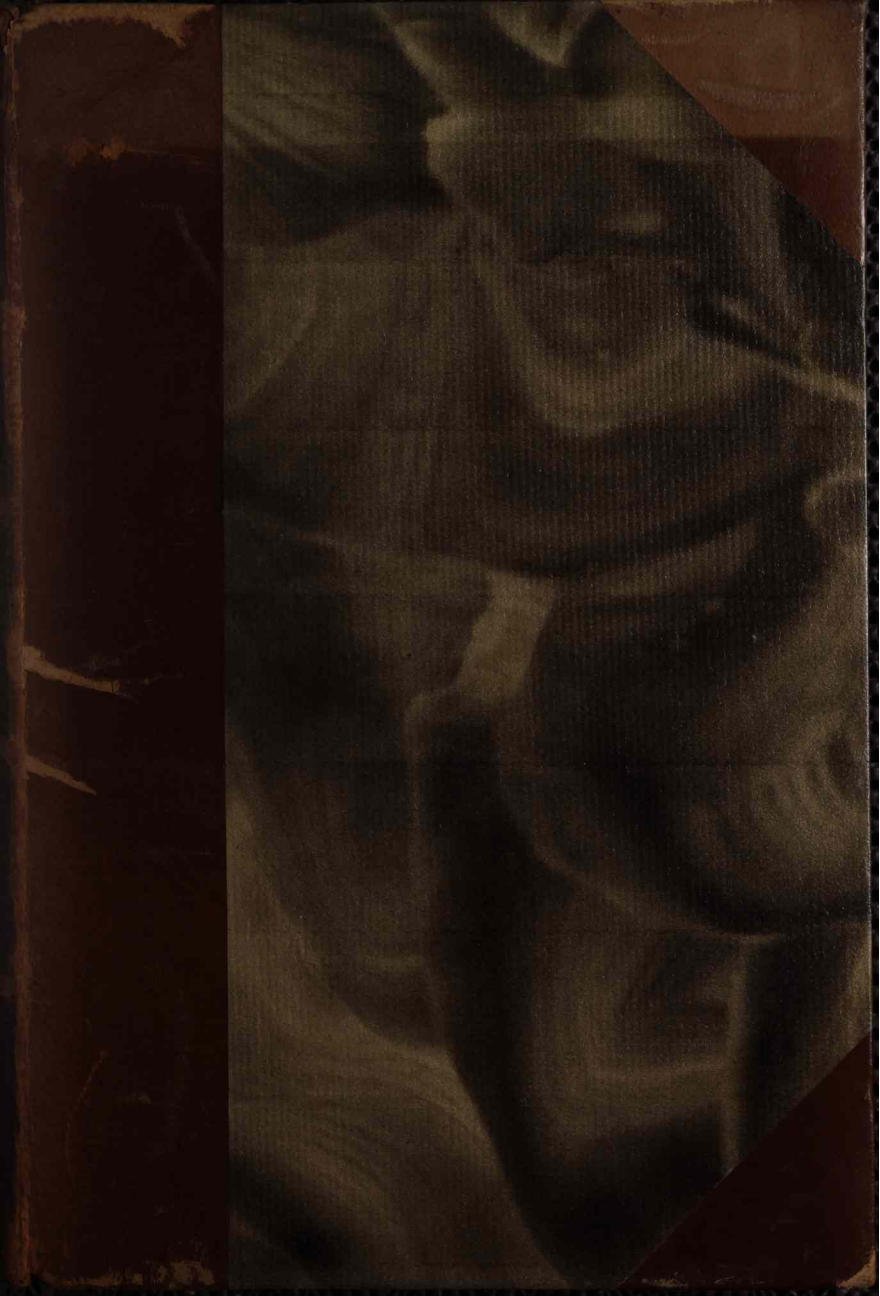

57, - 277

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130023095001

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Harry Søiberg

Hjemlig Jord

HJEMLIG JORD

HARRY
SØIBERG

SYG SLÆGT. Drama i tre Akter. 1904.

ØDE EGNE. Vestjyske Kysthistorier. (1906). Andet Oplag. 1913.

FOLKET VED HAVET. Fortælling. 1908.

AF JORDENS SLÆGT. Historier. 1910.

AF NYSKOVENS SAGA. 1912.

HARRY SØIBERG

HJEMLIG JORD

1915. L 1325

GYLDENDALSKE BOGHANDEL - NORDISK
FORLAG - KJØBENHAVN OG KRISTIANIA
MDCCCCXIV

COPYRIGHT 1914 BY HARRY SØIBERG

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

I Dagningen kunde man se Vandpytterne blinke i Hjulsporene oppe paa Bakken, hvor Landevejen førte ned mod Fjordbyen. Saa blev de borte i Taagen, der strakte sig hen over Engene og flød i Et med Fjorden, saa det saa ud, som Landet laa oversvømmet vidtind.

Men da Solen steg op over Fjordbrinkerne langtude, begyndte Taagen at lette og drev synlig i den blaa Luft hen over Engene, medens Lyset skar sig ud langs Hjulsporene blinkende som i rindende Vand.

Da kom en Vogn kørende inde fra Landet. Hestenes Hoveder stanged i Lyset, alt eftersom de kom op over Bakken, til Solstraalerne slog mod Vognen som mod et Skjold og splintredes mellem Hjulene, vaade og skøre i det tidlige Gry og røg i Gnister fra Eger og Gjord. Det glimted og lyste fra Manden, der sad paa Agfjælen med Morgenens Em vævet i sine Klæder.

Det var Mælkevognen, der kørte til Byen. Den

ramlende Lyd af Spandene larmed gennem Stilheden og lod sig høre som Ekko fra Gaardene og Husene rundtom.

Manden, der sad i dvask Ro, løfted Blikket fra Hestene og saa ud over Fjorden, der laa fossende i Solen og bar Dagen ind. Lyset flommed over Engene i de dugvaade Straa, som var de lige steget over Vandene, medens Fjordbyens røde Tage løfted sig gennem Disen og glittred og skjalv i det første Lys. Saa tog han i Tømmen og holdt Hestene i Skridt nedover, til han naaede ned mellem Engene.

Da satte han sig ret op og flytted sig paa Agfjælen.

Hvor Vejen svinged ind mod Byen, laa et hvidkalket Hus med Have ud til Vejen. Det laa med Dagens Lys i sine Ruder, der flammed i Skæret og lyste ud mod Fjorden. Hans Øjne standsed der fremme. Og han løfted i Tømmen og blev siddende, som havde han Ærende der . . .

Der boede Martin Skrædder og hans Kone.

De laa sovende i en bred Dobbeltseng, der stod helt tilbage i Stuen. Sollyset, der sived gennem Gardinerne, flød ud over Gulvfladen og fyldte Rummet med Dag, saa det rødstribede Dynevaar henne i Sengen gloede frem mod Lyset.

Konen laa inderst med Armene over Dynen.

Hun fyldte sin Plads i Sengen, medens Manden laa trykket mod Sengestokken. Hun vendte sig fra Lyset, der skar hende i Ansigtet og slikked i hendes Haar, der rødt og kruset flød ud over Puden.

Han laa halvblundende med plirrende Øjenlaag. Han følte Dagen som en Lysstribe gennem sit vaagnende Sind. Hans Hænder bevægede sig over Dynen. De var langstrakte og magre, saa Senerne laa i synlige Strenge under Huden.

Men pludselig slog han Øjnene lysvaagne op, og løfted Hovedet lyttende fra Puden. Han flytted ikke Blikket fra Ruden. Saa skød han sig op paa Albuerne og blev siddende ubevægelig og lytted.

Lyden af Vognen hørtes langt borte . . .

Hans Ansigt fik et uroligt Udtryk. Hovslagene gungred under Jorden og slog op i det lydtomme Rum. Han skotted til Konen, angst for at hun skulde vaagne, og holdt Vejret tilbage, saa Hjertets hamrende Slag kunde ses gennem Skjorten.

Han hørte Skærverne synge under Hjulene og den ramlende Lyd af Spandene i Vognen.

Da nikked han frem for sig.

Jo, det var Søren Kusk . . .

Hans Blik vandred fra Lyden til Konen. Men hun laa sovende i morgentung Døs med Sengevarmen i sine Kinder.

Med et skød han Fødderne ud over Sengekanten og listed forsigtig til Stolen, hvor hans Klæder laa. Lyset skinned i Haarene paa hans Ben, der var magre og ranglede, og Knæene stod frem som Knuder under Skjorten. Han tog famlende i sine Klæder uden at slippe Lyden og skyndte sig febrilsk, som gjaldt det at komme af Stuen. Hans Hænder rysted, da han spændte Selerne over sine Skuldre, der luded fremefter, og Brystet var fladt og tyndt som et Bræt. Saa greb han Vesten og gik mod Døren til Køkkenet.

Da rørte Konen sig. Hun gned Hænderne i Øjnene og satte sig over Ende og saa ham staa ved Døren.

Da hørte hun Vognen, og hendes Øjne blev hængende ved Ruden, medens et dvask Smil gled over hendes Ansigt.

Hans Skikkelse fik et Præg af Ynk og det trak i hans Læber. Saa slog hun med Hænderne i Dynen og kasted sig tilbage i Puderne, saa det knaged i Sengestolperne, og han gik ud med Blikket i Jorden.

Han standsed i Køkkenet og lytted, til Vognen var lige ved. Da tog han i Klinken til Gaarden og aabned Døren.

Den friske Luft slog mod ham som en Vind.

Og han blev staaende, til han hørte Vognen holde ved Huset.

Da traadte han ud. Hans Sanser var underlig aabne. Han hørte Laagen gaa og Skridt gennem Haven. Hans Øjne gled ud over Gaardspladsen, som vidste han ikke, hvad han skulde.

Alt tegned sig skarpt for hans Øjne, Vandpytterne ved Brønden og Græsstraaene mellem Stenene . . . og et Blik af det lydhøre Land, der laa straalende grønt i den første Sol.

Han hørte Hønsene klukke i Huset ved Siden af Tørveskuret, der stod bag i Gaarden, som vented de at blive lukket ud.

Men pludselig gik han over Gaardspladsen og aabned Døren til Skuret og trak den til efter sig. Og han blev staaende med hængende Arme i det halvmørke Rum. Saa vendte han sig og trykked Øjnene mod Dørsprækken. Stilheden med alle dens Lyde summed gennem hans Sjæl. En Følelse af Smerte jog gennem ham.

Nej, . . . nej, han vilde ikke høre . . . Han kom vel i Ærende, som han plejed.

Hans Haand slap Dørstolpen, og han vendte sig bort.

I Halvmørket stod en Kasse, og han satte sig slap ned med Hagen i sine Hænder.

Hans Ryg stod ud som i en Pukkel og Knæene raged op i Vinkler under hans Bryst.

Nej, han vilde ikke høre....

En Stund blev han siddende. Saa rejste han sig og gav sig til at sysle derinde. Han skød Kassen op imod Væggen og lagde et Par Sække med Klude derop, at de kunde holdes fri for Fugt. Og han tog Skovlen og skovled Tørven sammen i Bunke. Saa skød han Døren helt op og gik ud og aabned for Hønsene. Han tog det skaarede Lerfad og rensed det ved Brønden og gav dem friskt Vand.

Naar det var gjort, vilde han gaa ind....

Men han kunde ikke holde Øjnene fra Ruden. Da retted han sig og lytted. Han hørte Døren til Haven blive lukket i .... Hastig sprang han hen til Gavlen. Han hørte Karlens Skridt i Gruset ud gennem Haven, men han blev staaende i Skjul, til Vognen satte sig Bevægelse.

Da listed han Hovedet frem og saa Søren Kusk sætte sig tilrette paa Agfjælen og daske Hestene med Tømmen over Ryggen, som havde han travlt.

MARTIN SKRÆDDER sad inde paa sit Bord, der stod langs Vinduerne ud mod Vejen, og arbejded. Solen skinned ind over Bordpladen og hen over Væggene, der var hvidkalkede, saa der var lyst derinde som ude i den klare Dag.

Han sad bøjet over Arbejdet med Benene over Kors og Hælene trukket op under sig, saa de store ledede Knæ raged op i Højde med hans Skuldre. Fingrene holdt han kroget om Naalen, og han drog Traaden med en elastisk Bevægelse gennem Tøjet, der laa udspændt over hans Knæ. Hans Arme var saa lange, at det saa ud, som kunde han række Bordet rundt uden at flytte sig.

Det var saa stille om ham, som var han Ene i Huset.

Men ude i Haven kvidred Fuglene. Stærene var lige kommen og fløj glitrende i Solen. De havde Sommerens Lyde i deres Stemmer.

Nu og da kom en Vogn kørende ind til Byen,

men han løfted bare Øjnene og fulgte dem forbi.

Hans Ansigt lyste blegt i Solen med en blaalig Farve som paa en Syg, og Aarerne stod grenede i hans Tindinger.

Han brugte flittig Traad paa Traad. Men pludselig standsed hans Hænder. Han skotted hastig til Døren og sad aarvaagen som et Dyr, der fulgte en Lyd. Saa skød han Arbejdet til Side og satte Knoerne i Bordpladen. Albuerne stod i Vinkler ud fra hans Sider, og han løfted sig hen over Bordet med en abeagtig Bevægelse, idet han holdt Benene i deres korslagte Stilling under Brystet.

Han bøjed sig frem mod Dørsprækken og lytted. Stilheden i Huset summed ind gennem hans Øren og spændte hvert Træk . . .

Han blev siddende med Hænderne mod Bordpladen hvilende paa Armene rede til at skyde sig tilbage.

Han hørte det knage fra Sengen og den bløde Lyd af nøgne Fødder over Gulvet.

I et Nu var han tilbage paa sin Plads og greb Jakke og Naal . . .

Hans Øjne fik et seende Udtryk, som havde han Stuen for sig. Han hørte hende gaa til Køkkenet og tage Øsen fra Spanden . . . og han

saa hende staa ved Vasken og øse Vandet over sit Ansigt, hvis Hud lyste frisk og skinnende.

Hans Øjne syntes at stirre tværs gennem den hvide Væg lige foran ham.

Nu gik hun i Stuen og klædte sig paa .... og han fornam det i sine Hænder, som rørte han ved hende.

Ude paa Vejen kørte en Vogn i Trav ind mod Byen. Han drejed hastig paa Hovedet og saa ud. Manden i Agstolen bøjed sig frem og keg mod Huset .... og der fløj en Smerte gennem ham.

Hans Haand trak i Traaden saa den brast.

Det var som hans Blik tømte sig ud i Solen, hvis Lys flød ind over Fjorden og fik Landet langs dens Bredder til at sitre og bølge.

Han blev opmærksom paa Mælkebøtterne, der lyste frem langs Vejkanten. Paa Laagen ud til Vejen sad en Stær og fløjted .... De var begyndt at ruge .... og han saa det grønnes langs Hækken, hvor Stikkelsbærbuskene stod med smaagrønne Bær. Sommeren var kommen med sine tusinde Farver og Lyde, der jubled fra hver Plet og rørte ved hans Hjerte.

Han sad med slapthængende Arme og bare saa.

Da rev han Traadrullen til sig og bed Traaden af og traaded Naalen.

Døren aabnedes og Konen stak Hovedet ind.

Det var rødmusset og rundt og fanged Solen som en modnende Frugt.

Han dukked Hovedet over sine Hænder og tog i Tøjet.

Vil du spise nu, spurgte hun.

Hun saa paa ham med et uænsende Blik.

Han bare nikked uden at se op.

En Stund blev han siddende i samme Stilling. Saa lagde han Tøjet til Side og tog om Bordpladen og svang sig ned.

Mellem Værkstedet og Stuen førte en smal Gang ud til Haven. Der standsed han et Øjeblik, før han traadte ind.

Hans Hænder hang tunge ned og dingled ved hans Knæ, da han gik over Gulvet hen til Bordet, der stod mellem Vinduerne ud mod Vejen. Han satte sig stille paa en Stol. Knæene stod højt under Bordet og hans Krop blev saa underlig lille, at han maatte løfte Armene højt for at faa dem over Bordet.

Hans Blik gled rundt i Stuen. Døren til Køkkenet stod paa klem, saa han kunde høre hende derude. Og han drejed paa Hovedet og skotted til Sengen, der stod urørt.

Paa en Stol ved Væggen laa en Pakke svøbt i Avispapir. Han kunde straks se det var Klæder . . . men han rev Øjnene til sig, da hun

kom ind med Kaffekanden og skænked for ham.

Et Øjeblik stod hun ved Bordet og saa ned paa ham, stor og kraftig med fyldige Hofter og Bryst. Hang end Klæderne løse om hende, hendes Skikkelse havde dog Form. Hun satte Hænderne i Siden og stod i en Stilling, som havde hun noget at sige. Men der kom bare et spodsk Glimt i hendes Øjne, og hun vendte sig og gik.

Han saa hastig efter hende og stopped Brødet i Munden med ivrige Hænder og svælged i store Bid.

Men kort efter kom hun tilbage og stod i Døren.

Der ligger en Pakke paa Stolen til dig.

Hun talte haardt og stod med udfordrende Mine.

Søren bragte den imorges . . . Det er et Par Bukser, der skal bødes.

Hun gik hen og tog Pakken og lagde den for ham paa Bordet. Han gjorde en Bevægelse for at tage den, men blev pludselig siddende og tygged uden et Ord.

Da greb hun den heftig og pakked dem ud.

Du lapper maaske ikke.

Hun rev Papiret af og holdt Bukserne hen for ham.

Da har du selv syet ham dem.

Hun bøjed sig frem, saa Brysterne hang synlige i Kjolen, og smed dem hen over Bordet.

Jo, jo, Katrin, svared han og saa op, idet han tog dem til sig.

Blodet stod ham i Hovedet og dunked i Tindingerne. Og han bøjed sig ned over Bordet for at skjule det.

Men da hun vendte sig og gik, saa han flammende op, og han skylled Kaffen i sig og skyndte sig ud af Stuen.

En Stund blev han ved at gaa, heftigt op og ned ad Gulvet inde hos sig selv. Saa standsed han ved Bordet med Hænderne om Kanten, til han retted sig og svang sig op paa sin Plads, medens hans Ben af sig selv faldt i Stilling med Hælene over Kors.

Da kom hun efter og hev Bukserne ind paa Bordet.

Der har du dem, sagde hun og slog Døren i.

Han tog i Jakken, som han syede paa, og bredte den ud over sine Knæ, men blev siddende med slappe Hænder og stirred paa dem med et Udtryk af Modvilje.

HELE Dagen sad Martin inde paa sit Bord og arbejded. Men da Solen stod lavt i Vest inde over Bakkerne, og det begyndte at skumre i Stuen, lagde han Tøjet til Side.

Paa Bordet henne ved Døren stod en Tallerken med Brød og Mælk. Det havde staaet der længe og han trak det hen til sig og blev siddende med Benene over Kors og spiste.

Huset havde bredt sin Skygge hen over Haven og videre ud over Vejen, langstrakt og flad, saa man kunde ridse den op med en Finger.

Der var en egen træt Ro over ham og en Stemning i Stuen, som strømmed Hvilen ind fra den hældende Dag. Han stirred ud gennem Ruden. Engene begyndte at sløres rundtom, og det var saa stille, som havde Dagen baaret al Larm bort.

Fjorden havde faaet en rødlig Stribe langtude og syntes at løfte sig som et Fjeld, der ikke vilde slippe Solen.

Han gav sig god Tid til at spise. Jakken, han havde riet, laa færdig til Prøvning paa Bordet.

Han havde nok at gøre . . . . for Bordenden laa Ruller af Vadmel og vented. Der var intet der mangled af det.

Han svang sig ned paa Gulvet. Paa en Stol ved Væggen stod et Fad med Vand. Han gav sig til at vaske Hænder og Ansigt og stilled sig for Spejlet og glatted sit Haar, der var tyndt og klæbrigt som af Sved.

Fra en Hylde paa Væggen tog han et grønt Klæde og pakked Jakken ind.

Han skulde ud at prøve.

I Gangen standsed han og lytted mod Stuen, medens han famled efter sin Hat paa Knagen, men der var stille, som var der ingen hjemme. Og han vendte sig resolut og gik.

Ude fra Vejen drejed han Hovedet skottende mod Huset. Det jog gennem ham.

Hun stod der ved Ruden . . . .

Han skridted rask ud. Den friske Luft fik hans Lunger til at aande med en hørlig Lyd og bar en Lethedsfølelse til hans Sind.

Han skulde til Enggaarden, der laa ud mod Fjorden mellem sine fede Jorde.

Et Stykke henne drejed han af og fulgte Vejen ned mod den. Han kunde høre sine egne

Skridt og et fjernt Glam af Hunde rundt omkring fra Gaardene. Vinterrugen stod i grøn Vækst og flød i Et med Engenes saftgrønne Farver.

Hans Øjne vandred til Gaarden, der laa synlig med Skumringen om sine Længer.

Han flytted Pakken paa Armen og retted paa Hatten og beredte sig til at træde ind.

Et Stykke fra Porten kom Gaardhunden farende ud. Den sprang gøende mod ham og stod med snærrende Tænder, saa han veg tilbage mod Vejkanten.

Hans Ansigt vrænged et Smil og han strakte Haanden venlig ud.

Karro . . . Karro, god Hund, sagde han.

Men Hunden sprang lige mod ham. Blodet jog til hans Ansigt.

Satans Dyr, hvæste han . . . . aldrig kunde det lade ham i Fred. Og han saa mod Porten, som vilde han kalde Folk til.

Da kom en af Karlene ud for at se.

Hvad, er det Martin Skrædder, sagde han højt med et lystigt Smil og gik hen og kaldte Hunden til sig.

I er nok ikke Venner, lo han.

Det er en led Hund, svared Martin og fulgte Karlen ind.

I Bryggersdøren stak et Par Piger Hovederne frem.

Da de saa det var ham, lo de og raabte hans Navn ind og hilste med nysgerrige Øjne.

Hans Bevægelser blev med Et livlige.

Træffer jeg Ole Forkarl, sagde han.

Jo, jo, svared de, og en af Pigerne løb over Gaarden til Stalddøren og raabte:

Martin Skrædder var kommen.

En høj sværlemmet Karl bøjed sig ud under Dørkarmen.

Han skulde straks komme, raabte han. Og Karlen og Pigerne fulgte Martin ind i Folkestuen.

Den laa ved Siden af Bryggerset med Ruderne ud mod Gaardspladsen. Et Skær af Dag faldt ind over Langbordet, der stod langs Væggen med Bænke paa begge Sider.

Martin blev staaende med Pakken paa Armen, medens Karlen skød sig ind paa Bænken med Øjnene ved Klædet.

Vi skal vel ha Lys, Piger sagde han.

Og de bragte en Tællepraas i Stage og stilled den for ham paa Bordet og blev staaende om ham.

Da han pakked Tøjet ud, kom de til Bordet for at føle og bese.

Det blir Stadsklær, lo de og løfted og drejed det mod Lyset, hvis rødlige Skær stod synlig som en Kugle i det halvmørke Rum.

Martin stod i et Smil bag dem.

Ja, ja, det er til at slide paa, lo han og gned sine Hænder.

Saa kom Ole i Følge med et Par andre. Ogsaa de skulde føle og bese, før de skød sig ind paa Bænken. Lysskæret faldt over deres Ansigter, der var skægede og grove af Vejr og Vind.

Ole smed Vesten fra sig paa Bænken og traadte ud paa Gulvet. Hans Hoved raged højt under Loftet.

Det er næsten som ved en Doktor, lo en af Karlene. Kan I se paa det Piger.

Han skal vel beholde sine Bovser paa, svared de og fniste i Kor.

Ole trak Tøjet over Skuldrene, saa det sprak i Traadene. Martin maatte løfte Hænderne højt for at samle det over Brystet. En af Pigerne tog Lyset og holdt det hen for ham.

I Skæret kunde de se Senerne bevæge sig paa hans Hænder og de hvide Traade paa Tøjet. Han tog sin Kniv af Lommen og løsned Sømmen over Skuldrene og passed det til og hefted det med Naale.

Vil du ikke ha en Skammel, bette Skrædder, sagde En.

Og de lo alle. Han grinte om mod dem med

Munden fuld af Naale, idet Øjnene gled hastigt over deres Ansigter.

Han strøg med Haanden ned over Karlens Ryg, medens Pigerne stod tavse under Beskuelsen.

Karlene løfted sig i Sæderne og hang med Kroppene over Bordet for at se.

Det er da grov, hvor du blir fin i de Klær .... ingen kan følges med dig til Marked, lo de og saa til Martin, der stod med et fagmæssigt Blik.

Ole grinte til dem med et drenget Udtryk.

Er vi saa færdig, spurgte han og skød forsigtig Tøjet af.

Du vil vel drikke en Puns, Skrædder, sagde han.

Martin stod ved Bordet og pakked Tøjet ind. Han saa op med et ængstelig Blik i sine Øjne.

Nej, han havde ikke Tid .... Han maatte hjem.

Men Pigerne var i Køkkenet efter Kedlen, og der blev gjort Plads til ham paa Bænken.

Han maatte blive .... og han satte sig yderst ved Døren med Klædet ved sin Side.

Alles Øjne skotted til ham, men han holdt Blikket nede, som vented han deres Spas.

Pigen, der skænked, gik ham underlig nær og fniste bag hans Ryg med Øjnene til Karlene.

Du er bleven svært stille, Martin Skrædder sagde hun. Faar man aldrig mer høre dig spille.

Det er vel Katrin der hjemme, lo en af Karlene. Da hun tjente her paa Gaarden, kunde Skrædderen baade spille og drikke.

Og alle brast i Latter, og fandt Betydning i hans Ord.

Ole rakte ham Flasken. Deres Øjne slutted Kres om ham. Martins Haand rysted, da han skænked, og Flasken gik rundt mellem Karlene.

Ole stødte sin Kop mod hans.

Skaal, Martin Skrædder, sagde han. Du kan hilse hende fra mig.

Martin flytted sig urolig paa Bænken. Hans Krop syntes at blive mindre, og han fyldte Munden i en Slurk og svælged for at skynde sig at komme afsted.

Hun var den villigste Pige, der har tjent paa Enggaarden, svor en lavstammet, bredskuldret Karl, der var den eneste, der havde tjent sammen med hende paa Gaarden.

Det sier du, Kræsten . . . Men det blev dog den bette Skrædder, der rendte i Vej med hende, stak en anden ud.

Karlene blev hede i Ansigterne af Grin.

Men nu kan han hverken spille eller drikke mer, raabte de. Og Stuen rysted af Latter.

Martin sad med et anstrengt Smil og søgte at le med. Han tog Koppen og drak ud og rejste sig mellem Bænken og Bordet.

Nej, han maatte hjem nu, sagde han og holdt Haanden over Koppen, da de vilde skænke paany.

Ta en Puns til, bad de.

Men han lod sig ikke nøde.

Han traadte ud paa Gulvet med Pakken paa Armen.

De fik ha saa mange Tak, sagde han.

Hans Øjne gled sky over deres Ansigter, og han greb Hatten.

Da maa du hilse Katrin, raabte de efter ham.

En af Pigerne fulgte ham ud.

Jeg skal holde paa Hunden saa længe, sagde hun venligt og tog den i Halsbaandet, som vilde hun gøre ham noget godt.

Saa mange Tak, svared han, og et Træk af Smerte blev synligt i hans Ansigt.

Han skyndte sig ud gennem Gaarden.

Mørket havde lagt sig over Markerne i et graaligt Dis, men nede bag Engene lyste Fjorden med sin natduggede Flade. Han gik hastig bort fra Gaarden.

Det var som en pinefuld Uro drev ham af Sted. Han havde Karlenes Latter i sine Øren .... han saa Kræstens røde Ansigt over Bordet midt i Lyskredsen.

Men pludselig standsed han ved en Markvej, der førte ned gennem Engene, og stod et Øjeblik tankefuld og saa i Retning af Huset.

Saa fulgte han Vejen ned mod Fjorden. Han havde saa ofte gaaet den samme Vej, da han kom til Enggaarden for Katrines Skyld . . . .

Han gik med Øjnene i Jorden. Han saa Dugdraaberne samle sig i Græsset og mærked Fugten om sine Fødder. Og han husked det samme fra de Nætter, han havde gaaet der ved hendes Side.

Minderne rejste sig om ham for hvert Skridt . . . . Hun bar altid Sjalet tæt om sit Hoved, og Kinderne var røde, som var hun altid hed.

I over et Aar havde han holdt til paa Gaarden og spilled for Pigerne og taalt Karlenes Skæmt . . . . men for alle andre havde hun haft Øjne.

Da havde han bygget Huset . . . . og en Aften havde han truffet hende paa Vejen, hun havde let til ham og fulgt ham ned over Engene, Karlenes og Pigernes forjættede Land i Sommernætternes Tid . . . .

Han gik helt ned til Fjorden og fulgte Stranden ind mod Byen.

Fra Rørene, der stod høje langs Bredden og rasled for den svageste Vind, hørte han hviskende

Kluk fra Ænder og Fugle. Skæret fra Vandspejlet lyste ind over Stranden, saa han kunde se Stenene og Tangbunkerne, hvor han gik.

Hans Øjne søgte hen langs Engkanten, hvor han husked et Sted . . .

Han standsed, lige for ham laa nogle store Sten, hvor Græsset voksed højt rundtom.

Der havde de ligget . . . . hun laa paa Siden svejet i Hofterne. Da havde hun rørt ved ham.

Han gik op til Stenene. En Strøm af Hede steg op gennem ham.

Han satte sig med Klædet paa sine Knæ og stirred ned i Græsset, som blev Erindringerne levende for hans Blik.

Jeg har nok kendt andre Karle, bette Martin, havde hun sagt, men jeg har da ingen Børn . . . .

Han bøjed Hovedet ned i sine Hænder. Det kom over ham, som maatte han smide sig ned og knuge Jorden til sig. Og han gled ned fra Stenen og greb i Græsset med sine Hænder og blev liggende længe fyldt af Kval, medens Duggen lagde sig paa hans Klæder og Kølighed en rørte ved hans Krop.

Han rejste sig langsomt og tog Pakken og gik hen langs Stranden med slæbende Skridt uden at se op. Til han naaede en Marksti, der førte op gennem Engene ud til Vejen.

Da havde han Huset ret for. Han standsed ved Hegnet og saa opmærksomt til Vinduerne Huset laa stille, men gennem Ruderne kunde han skimte en Lysstribe gennem Døraabningen fra Køkkenet ind i Stuen.

Forsigtig aabned han Laagen og gik listende gennem Haven. Han sneg sig hen til Ruden og keg ind over Vinduskarmen, men dukked sig hastig.

Han kunde bare se Lyset . . . .

Et Øjeblik betænkte han sig, saa listed han om Hjørnet, idet han forsigtig traadte i Græsset for hvert Skridt, til han naaede om bag Huset.

Gardinerne var trukket for Køkkenvinduet, men Lyset faldt ud i Mørket og laa synlig over Brostenene i Gaarden. Lydløs krøb han derhen og bøjed sig frem mod Ruden. Han hørte en plaskende Lyd af Vand. Hans Fingre greb krampagtig om Vinduskarmen. Lampen stod paa Bordet og lyste ud over Væggene.

Midt paa Gulvet sad Katrine paa Hug i en stor Balje. Det damped fra Vandet op om hende, saa han kunde se Skyggerne bølge paa Væggen. Hun øste Vandet med Hænderne ud over Skuldrene og ned ad Ryggen og plasked som en Pige i Bad. Lyset spejled sig i hendes Hud for hver Bevægelse og laa i hvide lysende Flader paa hendes Skuldre og Ryg.

Han pressed Ansigtet mod Ruden og holdt Vejret tilbage, til han maatte slippe det i et Gisp.

Saa rejste hun sig i Karret og strøg Vandet af sig med den flade Haand .... og hun traadte ud paa Gulvet og blev borte bag Gardinet.

Blodet banked i hans Aarer, men han blev ubevægelig staaende i samme Stilling, til han saa hende skyde Døren til Stuen op og gaa ind.

Da retted han sig sitrende i hvert Led.

Han sneg sig tilbage om Gavlen. Et Øjeblik stod han pustende ved Muren, saa greb han i Dørtaget og traadte ind i Gangen. Og han fik Besindelsen som ved et Slag. Han skød Døren til Værkstedet op og lagde Pakken fra sig paa Bordet, saa traadte han tilbage over Tærskelen og tog i Døren til Stuen.

Han blev staaende inden for Døren med Blikket i Gulvet uden at kunne flytte sig af Stedet.

Hans Øjne saa ikke og Stilheden summed i hans Øren.

Er det dig, lød det ude fra Køkkenet.

Han flytted sig hen til Bordet og fik kun en Strubelyd frem.

Hun havde trukket for Vinduerne derinde, men Døren til Køkkenet stod vidt aaben, saa Lyset fyldte Rummet.

Da kom hun frem i Døren i bar Særk og med Lampen i Haanden. Og hun gik hen og satte den fra sig paa Bordet.

Karlene har vel drukket dig fuld, sagde hun og saa vist paa ham.

Hendes Øjne straaled og Kinderne var duggede og blussed efter Badet.

Nej, svared han underlig spag i Stemmen. Der vanked kun en Puns.

Hun stilled sig for Spejlet og ordned Haaret, der var fugtigt og blankt af Dampen.

Han kendte en varm Duft i Stuen af Em, der strømmed fra hende, og han gjorde en Bevægelse hen mod hende.

Da drejed hun Hovedet og saa paa ham.

Hvad sidder du der for . . . . det er vel Tide at gaa i Seng.

Han rejste sig og begyndte at klæde sig af. Pludselig gjorde han et Skridt hen mod hende.

Katrin . . . . bette Katrin, sagde han og rakte Hænderne frem for at røre ved hende.

Kan du holde dig ved dig selv, sagde hun og traadte til Side og krøb op i Sengen.

Da satte han sig tilbage paa Stolen.

Hun danned Dynen til over sig og saa hen paa ham, til hun lagde sig ligegyldig ned.

Da kom han frem paa Gulvet.

Katrin . . . . bette Katrin da, sagde han.

Hun løfted Hovedet fra Puden og saa paa ham med et sløret Blik.

Du kan vel slukke det Lys og komme i Seng . . . .

Og han fik et straalende Udtryk i sit Ansigt.

MARTIN stod ved Pumpen ude i Gaarden og fyldte en Spand med Vand. Han løfted Stangen højt i Vejret for hvert Slag, saa Hænderne slog op i Solen over Udhuset, hvis Skygge strakte sig hen over Gaardspladsen, og han trykked den ned med et Knæk.

Da Spanden var fuld, tog han Vandkanden, der stod tæt ved, og fyldte ogsaa den. Saa stilled han sig mellem dem og bar dem ud i Haven fjerende og slingrende under Vægten, saa Vandet stænked over Brostenene.

Det var Søndag. Han havde siddet inde og arbejdet med Vinduerne aabne ud til Haven i den stille Dag, der bar Helligdagens Fred til Huset.

Der laa et friskt Skær over hans Kinder, som havde Dagen bragt ham Glæde. Han stilled Spanden i Gangen og stod i dvælende Ro og saa sig om mellem Bedene, hvis Blomster, han selv havde plantet.

Paa en Bænk henne ved Hegnet sad Katrine bøjet over Strikketøjet og med Garnnøglen i sit Skød.

Han skotted hen til hende. Sollyset silede gennem Buskenes Blade ned over hende og laa i et skinnende Drys ud over hendes Skuldre, Haar og Skød, rørlige for den svageste Pust.

Saa tog han Vandkanden. Han støtted den mod Knæet og svang Straalerne i brede Buer ud over Bedene, saa Vandet plasked mod Jorden hørligt som Regn.

Nu og da standsed han og rørte ved Blomsterne med et Udtryk af Følelse i sine Øjne.

Katrin har du set, hvor de gir sig til at skyde her, sagde han,

Han stod vendt mod hende med et frittende Smil. Hun løfted Blikket fra Strikketøjet og saa hen til ham uden at standse.

Jo, svared hun træg.

Han nikked ivrig.

Det er skønt at se, naar det vil gro, sagde han.

Hele hans Krop kom i Bevægelse, og han blev ligesom dristigere for hendes Øjne. Men hun tog Blikket fra ham uden at ænse ham.

Hun læned sig tilbage mod Bænken og sad med Hænderne i Skødet og saa ud over Vejen.

Naar Folk gik forbi, bøjed hun sig frem fra Buskene. Ellers sad hun dybtaandende og stille.

Hun saa ud over Engene, der laa skinnende som Fjorden i den blanke Luft. Græsset stod højt og bugnende. Aar efter Aar havde hun gaaet derude med Riven efter Slaakarlene og vendt og stakket, medens Engene laa duftende fulde af nyslaaet Hø.

Hun kendte hvert Hjulspor . . . . hvert Lodskel derude.

Det var som Dagen kom med lønlige Bud til hendes Sanser. Hun flytted sig paa Bænken og aanded i dybe Drag . . . hun hørte Karlenes Skæmt og Pigernes skingrende Latter, medens Strygspaanene klang fra Leerne ind over Landet og vidtud over Fjorden.

Da gav Kirkeklokkerne sig til at kime inde fra Byen. Tonerne ringed gennem Stilheden og strømmed ud under Himlen i videre og videre Kreds.

Martin standsed og stod stilfærdig med Vandkanden i Haanden. Lyden ligesom ringed et Skær af Lys over hans Ansigt. Ogsaa Katrine løfted Hovedet og sad lyttende med Øjnene i den blaa Luft.

Gennem hendes Sind gik en Følelse af Helligdagens Hvile, saaledes som hun kendte den

efter Arbejdsdagens Slid med Skæmt og Kaffedrikning i Stuen og den muntre Lyd af Karlenes Harmonikaspil gennem Gaarden . . . .

Ogsaa Kirkerne inde i Landet gav sig til at ringe. Og de kunde i den stille Luft høre, hvor Tonerne kom rullende fra hver sin Kant, saa man kunde kende dem fra hinanden.

Og hele Landet gav sig til at lytte.

Martin satte Kanden fra sig og gik ned gennem Haven. Han traadte forsigtig i Gruset og blev staaende ved Laagen og saa ud paa Vejen, til Kirkeklokkerne tav.

Da faldt der en Stilhed over Jorden som i et lydtomt Rum. Han vendte sig fra Laagen og gik hen mod Bænken og standsed foran hende.

Han stak Hænderne i Lommerne, saa Albuerne stod vidtud.

Har du ikke Lyst at se paa Haven.

Han smiled Ordene frem.

Hun løfted Øjnene op.

Den ser jeg vel hver Dag, svared hun. Du kunde vel lide, jeg skulde kravle om her ligesom du.

Hans Smil skar sig dybere i Trækkene ved hendes Ord, og han stod tavs.

Hun standsed Strikkepindene et Øjeblik og

saa op paa ham, saa gav hun sig til at rulle Garnet sammen og stak Pindene i Nøglet.

Og hun rejste sig og gik langsomt op gennem Haven.

Hans Øjne hang efter hende. Hun traadte blødt og vuggende i Hofterne.

Da hun gik ind i Huset, drev han efter, men standsed foran Døren. Og han gik langsomt tilbage til Laagen.

Huset havde løftet sin Skygge ud over Hegnet, saa Tagryggen og Skorstenene tegned sig paa Vejen. Og fra Telefonpælene laa Skyggerne synlige ind over Markerne som en Række af væltede Stammer.

Han saa en Karl og en Pige komme gaaende op gennem Engene ad en Sti nede fra Fjorden.

Som de kom nærmere, saa han, at han kendte ham. Det var en Købmandskarl fra Byen . . . .

Pigen havde Armen om hans Liv og gik leende, saa han kunde høre det, og havde ikke Øjnene fra ham, medens Karlen skøvled af Sted som i en Pløjemark.

Martin følte en Trang til at trække sig tilbage, før de naaede Vejen, som voldte det ham Fortræd at se.

Men da de gik forbi Huset, hilste han og slog ud med Haanden, at de skulde standse.

Karlen kom langsomt over til Laagen.

Du er nok paa Tur, sagde Martin og rakte Haanden ud.

Ja, dræved Karlen .... Det er Bager Klokkers Pige. Og Karlen fik hende derhen.

Du kender vel Martin Skrædder, sagde han.

Jo, det gjorde hun og stod rød og smaafnisende og listed sig til at se paa ham.

Han aabned Laagen.

Om de ikke vilde se Haven, spurgte han.

Han traadte ud til dem.

De maatte komme indenfor .... og han nøded dem ind.

Han følte en Lyst til at vise dem det alt sammen.

Her skulde de se Frugttrær .... de havde allerede baaret.

Hans Lemmer var i stadig Bevægelse, og de skotted nysgerrige til ham.

Der var Køkkenhaven. Den gav alt, hvad de brugte i Huset, smilte han. Og han bøjed sig ned over Bedene og viste.

Katrine kom ud i Døren og han standsed, som gik han istaa.

Karlen hilste med et grinende Ansigt. De kendte hinanden.

Har du faaet Kæreste, smilte hun og rakte Pigen Haanden.

Martin kom nærmere Døren.

Om de ikke vilde indenfor, sagde han med et Øjekast til Konen.

De saa alle paa hende.

De var velkommen, om de havde Lyst, sagde hun.

Og de traadte ind. Martin fik dem til at sidde.

Katrine tog frem en hvid Dug og bredte paa Bordet. Hendes Ansigt var oplivet.

De sad i ubevægelig Ro og saa nysgerrige efter hende, medens Martin gik urolig frem og tilbage paa Gulvet. Hans Ansigt smilte.

Han stilled sig foran dem og gav sig til at snakke om Huset, men Konen bed ham af.

Du skulde heller hente Flaske og Glas . . . .

Han kom smilende tilbage og satte det for dem paa Bordet.

En Dram skal vi da ha, sagde han.

Men de blev ved med at være fremmede i Stuen.

Saa bød Katrine dem spise og Martin skænked.

Ogsaa Kvinderne tog en Dram med.

Om de skulde til Marked i Byen, spurgte Karlen.

Martin saa til Konen for at lade hende svare, men hun sad med et altsigende Smil.

Det kan nok hænde, svared han saa . . . . om Katrin har Lyst.

Han tog Glasset og skaalte.

Men nu begyndte han at snakke om sin Forretning. Katrine havde lært sig at sy .... og hun havde Haandelag.

Han lo og saa selvbevidst til dem.

Men maaske vilde han dog tage en Dreng i Lære, hvis Arbejdet blev ved at vokse.

Og han fortalte om de store Værksteder, hvor han havde arbejdet, før han kom til Købstaden, som følte han en ubeherskelig Trang til at lade dem forstaa, hvor glimrende alt stod. Maaske flytted de en Gang til Byen.

Hvad sier du til det, Katrin, lo han og bøjed sig frem mod hende, men hun vrissed bare med Hovedet.

Aah .... du snakker.

Men da blev han alvorlig.

Der kunde sandelig nok trænges til en Skrædder.

Men pludselig blev han afbrudt ved Lyd af Trin ude i Haven, og de drejed sig alle mod Ruden.

Martin gik til Vinduet.

Det er Ole Forkarl og Kræsten fra Enggaarden, sagde han og vendte sig ind med Blikket til Katrine, der læned sig nysgerrig frem for at se.

Ole Forkarl havde kun været kort Tid paa Egnen, saa hun kendte ham kun af Snak.

Martin ligesom nøled, før han gik til Døren og aabned ud, og de store Karle bøjed sig ind under Karmen og blev staaende med Blikket til Bordet og Selskabet derinde.

En maa da se, hvordan du bor, Martin Skrædder, smilte Ole.

Martin tog Hattene ud af Hænderne paa dem.

I kommer, som I var kaldet til en Dram og et Bid Brød, svared han.

Katrine rejste sig og trykked Kræstens Haand og spurgte, hvordan det stod til paa Enggaarden.

Martin slog ud med Haanden og fik dem frem til Bordet.

Det er Katrin, sagde han og lo med Uro i sit Ansigt.

Ole stod med et bredt Smil.

Det var da en Kone, sagde han.

De lo alle, og Katrine saa til ham med et Blik, som saa hun ham først nu. Og han blev staaende rolig for hendes Øjne med Latteren over sit Ansigt.

De vilde blot have en Dram og et Glas Øl, sagde de.

Martin sad og gned Hænderne mod sine Knæ. Snapsene havde sat to røde Pletter paa hans Kinder.

Om et Par Dage skal du faa dine ny Klær,

sagde han til Ole, jeg skal love, du vil gøre din Lykke i dem.

Der blev hurtig drukket et Par Dramme.

Katrine havde Kedlen paa til en Puns, sagde hun.

Ole fulgte hende med Blikket over Gulvet og blev underlig tung i Trækkene.

Da Kaffepunsene stod paa Bordet, gik Snakken løs. Kræsten førte an om Markedet og nyt fra Gaarden, og der blev let og drukket som i en Kro.

Katrine sad blussende hed. Hendes Væsen blev dristigt under Karlenes Skæmt. Hun klasked sig i Skødet og rev dem med under sin Latter, der klang frisk som paa en grøn Eng.

Nu og da blanded Ole sin Spøg med og søgte at holde hende ved Snak, men hun teede sig kaad og leged med hans Øjne.

Martin trængte sig ind i Lystigheden, men han blev skubbet til Side, jo mer der blev drukket, saa han tilsidst sad stille og bare drak.

Da rejste han sig pludselig.

Nu skal jeg spille for Jer, sagde han.

Hans Hænder tog ravende om Stolen.

Ja, lad os faa noget Musik, raabte de.

Og han gik ind og hented Violinen, der hang paa Væggen inde i Værkstedet.

Jeg troede, du havde rent glemt at spille, bette Skrædder, lo Kræsten til ham.

Martin blev staaende paa Gulvet og klimted. Saa satte han sig paa Stolen. Hans Skuldre faldt fremover og Kroppen blev saa underlig kort, som knækked han sammen i Ryggen. Hans lange Arme syntes at kunne naa Gulvet. Der brændte en tør Ild i hans Ansigt og det vædsked fra hans Læber.

Kræsten fyldte hans Glas og skød det til ham.

Smør først Strengene, Skrædder, raabte han. Saa det kan gaa gelikken.

Og Martin tog Glasset og drak det ud. Saa slog han Buen i Strengene og spilled løs. Tonerne greb om Lystigheden. Deres Latter skingred fra Strengene, som var det bare Moro . . . . bare Moro.

Men hans Ansigt blev stenhaardt. Kæberne bed sig sammen, saa Musklerne stod i Knuder i hans Tindinger. Og hans Øjne blev to glødende Kugler.

Det var Satans, det var Satans, raabte de. Han kan spille. Og de slog med Næverne i Bordet og lo vilde.

Ogsaa Katrine lod sig rive med. Hvert Øjekast fra Ole lønned hun med Latter. Pigen kasted sig med Skuldren mod Karlen, der spændte Armen om hende og trykked hende til sig.

Men pludselig rev Martin Buen fra Strengene. Hans Øjne gled nøgtern over deres Ansigter og ligesom brændte hver enkelt af dem.

En til .... én til. Lad os faa en Dans, raabte de.

Han tog Glasset og drak tørstig. Saa skød han Stolen længre tilbage, og uden at sige et Ord gav han sig til at spille en Dans i kaad hoppende Takt.

Kræsten og Katrine kendte den fra Enggaarden, hvor han ofte havde spillet den for dem.

Det var som Tonerne dansed ud fra Strengene og svang sig i Stuen som synlige Par.

De sad i en Vuggen af Rytmer og Takt og tramped, til Kræsten sprang op og svang sig rundt paa Gulvet.

Vil du danse, Katrin, raabte han og drog hende op fra Stolen og svang hende rundt under de andres Latter. Martin fulgte dem med en Bevægelse, som dansed han selv med, og lod Fingrene spille vildere over Strengene.

Da Kræsten slap hende, rejste Ole sig og tog hende om Livet uden et Ord, og hun lagde Armen villig paa hans Skulder.

Da skød Martin Stolen tilbage mod Væggen. Han syntes at vokse. Hans Legeme strakte sig frem og fulgte hende med Øjnene fra Isse til Fod.

Hun svejed tilbage i Ryggen under hans Greb og lukked Øjnene med et svimlende Udtryk.

En lønlig Følelse af Drift strømmed fra dem til ham. Hans Fingre greb krampagtig om Vio-

linhalsen. Det saa ud, som skulde han springe op og danse om dem med Violinen ved sin Kind.

Da slog Katrine Øjnene op og stirred Ole ind i Ansigtet, medens Karlene og Pigen ved Bordet skranned højt.

Men i samme Nu slap Martin Strengene og hans Arm sank ned med Violinen mod hans Knæ.

De standsed midt paa Gulvet og skreg til ham, han skulde spille.

Et sløvt Smil gled over hans Ansigt, men han rørte ikke et Lem.

Da rejste Kræsten sig og fyldte hans Glas og gik hen til ham.

Du skal drikke Skrædder, lo han og hældte det i ham.

Katrine røg i Vrede og vilde tage i ham.

Kan du spille, skreg hun.

Tag et Glas til, raabte Ole, saa gaar det.

Han beholdt Haanden om hendes Liv og lod Haandfladen hvile over hendes Lænd. Og Kræsten hældte i ham igen.

Hans Arme og Ben trak sig sammen under hans Krop og han saa sløv op.

Nu skal jeg spille .... nu skal jeg nok spille, sagde han grinende.

Han slog med Buen paa Violinkassen, saa den klang, og spilled igen.

Det var en Vals . . . .

Men Katrine satte sig ved Bordet, og Ole tog Plads ved hendes Side. Saa greb Kræsten Pigen fra Byen og dansed ud.

Spil da ordentlig, raabte Katrine.

Hans Fingre greb ved Siden af Strengene og han lo fjollet. Men pludselig sank han sammen og sad med Armene hængende ned mod Gulvet.

Da sprang Ole op.

Han skal sgu spille, raabte han og greb Flasken. Om vi saa skal hælde Liv i ham.

De løfted hans Hoved op og pressed Flasken i hans Mund.

Drik saa, lo de og hældte det i ham.

Da rørte han sig og forsøgte at løfte Violinen til Brystet . . . . og han skured Buen hen over Strengene.

Da vendte de sig fra ham og lod ham sidde. Pigen smed sig paa Skødet af Karlen med Armene om hans Hals, medens Ole rykked Katrine nærmere.

Pludselig skred Martin fra Stolen ned paa Gulvet. Benene bøjed sig sammen over Kors, og Armene faldt fremefter og laa henad Gulvet.

Kræsten rejste sig for at hjælpe. Men de skreg til ham, han skulde lade ham være, han var jo vant til at sidde . . . .

Paa Byjordene vesten for Byen laa Markedspladsen. Fra den tidlige Morgen var Vejene fulde af Vogne med Folk, der aged til Byen. Langt borte fra kunde man se Markedsteltenes hvide Sejl blinke i Solen mellem de grønne Marker og Husenes røde Tegl, medens Karussellernes Lirekasser og Trommer lod sig høre, vidtud over Egnen. Karlene smelded med Pisken og kørte til og man raabte til hinanden fra Vognene, som kom man straks midt i Lystigheden.

Ude fra Fjorden kom Baadene strygende frem fra hver Vig med Flag i Mast. De kom for rumskødet Bør, der blæste Solen i Byger ud over Fjorden, saa Lyset laa i Striber fra hver Baad, medens Brinkerne syntes at løfte sig over Vandfladen og svømme med indover i den blaa Luft.

Nede paa Broen ved Havnen stod Folk i Klynger for at se, hvem der kom. Med villige Hænder greb de Linerne og gjorde fast og hjalp Konerne og Pigerne op. Og man blev staaende

og vented paa hinanden. Deres Øjne var blaa og glade som den skinnende Dag.

Pigerne retted paa Haaret og Sjalerne, der var bundne under deres Hager og af mangefarvet Stof, medens den festfulde Larm fra Mennesker og Musik naaede ud til dem.

Saa drev de ind over Broen, slanklemmede Knøse, der bar Skedekniv under Koften, og skæggede Mænd, der slingred over Brostenene som en Baad i Sjø.

Foran Beværtningsdørene stod Smaaklynger af Folk og drev. De flytted sig trægt for hinanden, medens en Larm af Stemmer og slæbende Fødder hørtes ud.

En Puns skulde man have, før man saa paa Stadsen.

Oppe paa Torvet flokkedes man om Boderne, der stod i Rækker med Diskene fulde af alle Slags Sager.

Karle og Piger kom støjende gennem Gaderne og drev fra Bod til Bod. Pigerne med Armene om hinanden. De vendte sig leende til Handelsmændene, der skreg i Munden paa hverandre og lokked med deres Varer.

Nu og da kom en Karl med sin Pige. Da blev der købt Markedsskænk under Byger af Latter og drøje Ord.

Men videre gik Strømmen ud til Markedspladsen, hvis øredøvende Larm skingred ind gennem Gaderne og syntes at rive dem med ud i Myldret.

Om Teltene, hvor Gøglerne havde Stade, stod Folk pakket sammen om Udraaberne og lod sig more.

Der var Abemennesker, Krokodiller og Verdens Vidundere . . .

Paa en af Platformene stod en Udraaber og skreg med en Stemme, der tog Pusten fra de andre.

Værsgo . . . Værsgo . . . her ser man Verdens stærkeste Kvinde, en Kæmpedame, der bærer to Hundrede Kg. paa sit blottede Bryst . . .

Han greb ned mellem Mængden og trak de nærmeste til sig.

Betænk Jer ikke, . . . Hvad er en Krokodille, en Slange eller en Abekat mod dette Vidunder af en Dame . . . Hun er farlig som en Slange, graadig som en Krokodille og skøn som en Abekat.

Man lo, men stod træge og slugte ham med Øjnene, som var han Vidunderet selv.

Da fik han Øje paa Martin, der stod ved Siden af sin Kone, trykket inde mellem Mængden, saa bare Hovedet raged frem mellem Skuldrene.

Min Herre, raabte han ned til ham, det er

noget for Dem. Enhver skal faa sine Penge igen, om Esmiralda ikke bærer denne Herre paa sin flade Haand.

Alle drejed Hovedet om mod ham og lo højt. Katrine blev ildende rød og skubbed til ham for at komme bort.

Men Udraaberen bøjed sig ned mod dem og skød til Side med begge Hænder.

Gør Plads mine Herskaber, denne Herre med Dame har fri Entré . . .

Da dukked Ole Forkarl pludselig frem tæt ved grinende over hele Ansigtet.

Lad os gaa ind, raabte han. Du har jo fri Entré, Skrædder.

Han skubbed sig hen til dem, og Katrine smiled fornøjet, som var hun hjulpen.

Det var da skønt at træffe kendte . . . mer fik hun ikke sagt, for Ole gav Martin et Puf frem.

Han var i de ny Klæder og tog Føringen som en Kavaler.

Udraaberen stod paa Trappen og tog imod.

Denne Vej mine Herskaber . . . denne Vej. Han gjorde en skovlende Bevægelse med Haanden, og mange fulgte efter.

Esmiralda sad flommende paa en Stol inde i Teltet. Hun var bararmet, nedringet og kortskørtet, saa Karlene stod benovet og knap turde se.

Hun rejste sig og klasked Armene over Kors og saa sig prøvende om mellem Karlene. Man vilde have Martin frem, men han skubbed sig undselig tilbage.

Hun gjorde en smiskende Bevægelse ad ham, men han vilde ikke. Da fik hun Øje paa Ole.

Dig kan jeg bruge.

Han saa betænkelig ud og skotted grinende til Katrine.

Jeg blir dig vist for tung, lo han.

Men Esmiralda spændte et Bræt paa sit Bryst og stilled sig ved en Trappe, at han kunde stige op, og Ole maatte frem.

Det sank i Fedtet, da han traadte ud, men hun drejed sig rundt med ham og gjorde et Par Skridt. Ole stod med Armene ud fra sig for at holde Balanse og grinte ned til dem.

Kom saa du lille, sagde hun rød i Ansigtet og paa Armene, som skulde Blodet springe hende gennem Porerne.

Og man skubbed Martin frem. Han krøb op med begge Hænder i Stigen, og Ole trak ham ud til sig.

Han er som en Fjer, lo hun.

Ole lagde Hænderne om ham og nikked over hans Skuldre ned til Katrine, der holdt sig stram i Blikket, uden rigtig at vide . . . .

Hans Krop stilledes latterlig til Skue ved Siden af den kraftige mandshøje Karl, og hans Ansigt fik et Udtryk, som følte han det selv.

Esmiralda pusted som en Hest, Sveden sprang hende gennem Huden, men hun drejed sig rundt med dem. Karlene skubbed til hinanden og lo, saa det hørtes ud. Saa læssed hun dem af og Forestillingen var slut.

Leende traadte de ud paa Platformen, og man raabte til dem for at høre . . . .

Ole gik forrest og baned dem Vej ud af Trængslen.

Vi maa da drikke et Glas paa de ny Klær, sagde han til Martin og bød ham og Katrine paa en Skænk.

Martin nikked til Svar, endnu trykket af Optrinet derinde.

Han holdt sig lidt tilbage og lod Blikket glide hen over Karlens Ryg og mønstred sit Arbejde. Han maalte Frakkens Søm over Skuldrene, den sad som paa en Prins. Men hver Gang Konen drejed Hovedet til Side, skotted han til hendes Ansigt. Hun var kommen i godt Humør.

Det er farligt, hvor du er bleven fin, lo hun.

Ja, der er ikke noget at sige til det, svared Ole.

Nogle Karle og Piger drev hilsende forbi. Og Martins kyndte sig frem for at være med i Snakken.

Katrine havde hele Dagen været i straalende Humør .... Paa Torvet havde han købt et stribet Silkeklæde, hun gerne vilde have .... og listed til sig et Spænde, hun havde seet paa. Det tænkte han at give hende, naar de var hjemme.

Da de naaede hen til Beværtningsteltene, rørte Ole ved hendes Arm og førte hende hen til et af dem, og de traadte gennem Teltdøren med Martin bag sig.

Langs Teltvæggene stod Borde og Bænke fuldt besatte med støjende og drikkende Karle og Piger. Flere kendte dem og vilde have dem til at sidde, men Ole førte Katrine til et Bord for sig.

En Stund sad de og saa sig om med tomme Ansigter, som var der intet at snakke om.

Katrine sad hed af Varme og aanded tungt, Ole kom med nogle Bemærkninger om Gildet hjemme hos dem .... han sad med en Festglans over sit Ansigt, sikker i Holdning og fyldte de nye Klæder med sine kraftige Skuldre og Bryst.

Blot han lugter til en Dram, blir han fuld, grinte Katrine.

Pludselig hørte Martin sit Navn og saa Kræsten i Følge med nogle Karle og Piger komme ind gennem Teltet.

Der har vi Selskabet, raabte Kræsten med et Blink til Ole.

Martin rejste sig for at gøre Plads. Karlene var kaade og halvfulde af Drik og slog sig støjende ned om Bordet og raabte paa Øl.

Hver vilde give sin Omgang.

Martin blev med Et lutter Bevægelse og lo kostelig til Oles Beretning om Esmiralda.

Alle havde noget at fortælle og raabte i Munden paa hinanden og slog i Bordet, saa der stod en Larm om dem. Naar En tog til Glasset, fulgte alle med og stødte Glas mod Glas, skaalende i Kor.

Pigerne begyndte at vise frem, hvad de havde faaet eller købt af Sjaler og Stas. Det gik fra Haand til Haand om mellem dem. Martin maatte føle og se, da de vilde høre hans Mening.

Nu og da skotted han til Katrine, og vented at hun ogsaa skulde vise sit, men hun sad bare og saa paa de andres.

Da sagde han: En har da ogsaa købt Skænk.

Pigerne rakte sig frem og vilde se, og hun maatte frem med Sjalet. Han slugte begærligt hvert Ord og lo til hende.

Men pludselig stak han Haanden i Lommen.

Jeg har købt mer endda, sagde han og tog frem Spændet.

Hans Fingre skælved, da han pakked det ud og rakte det frem over Bordet.

Det er til dig, bette Katrin, sagde han.

Hun saa til ham med en fortrædelig Mine, medens Pigerne greb om det.

Du har altid saa meget for, sagde hun haardt.

Da Spændet raktes til hende, skubbed hun det hen over Bordet.

Du kan stikke det i Lommen. Jeg har vel Spænder nok . . . .

Alle brast i Latter. Karlene greb Glassene.

Skaal, bette Skrædder, giv du Pigerne Stasen.

Ja, ja skreg de og rakte Hænderne frem, men han blev siddende med en fjollet Grimase.

Da traadte Søren Kusk ind gennem Døren.

Han var en Kending af dem alle og standsed ved Bordene for at trykke Næverne rundtom.

Der har vi Dælemæ Søren, raabte Kræsten og rejste sig og vinked ham derhen.

Han kom langsomt hen til Bordet, men blev staaende ved Bordenden med Ansigtet bortvendt fra Ole og Katrine, trods han straks havde set dem sidde sammen paa Bænken.

Men i samme Nu han vendte sig og hilste, stod der Fjendskab mellem dem. Deres Øjne gled til Side for hinanden og der blev stille om Bordet.

Man gjorde Plads til ham paa Bænken, og han

satte sig ved Siden af Martin, hvis Ansigt lyste af Agtpaagivenhed.

Søren kom til at røre ham med Albuen og han trykked sig til Side.

Han saa sky til Katrine, der sad lænet frem over Bordet i Lag med Pigerne, idet hun nu og da lod sine Øjne krese om Søren uden et Øjeblik at møde hans. Medens Ole sad stiv uden Bevægelse i Trækkene, rede til at holde den anden fra Livet, om han skulde vove.

Kræsten lo i et Væk og holdt baade ham og Martin til at drikke. Hans Hoved var oppustet og brændte af Drik, men Øjnene var klare og lyste skadefro.

Nu og da jog Vinden hen over Teltet blafrende i Sejlduget og løfted det i Bølger over deres Hoveder og blæste sin Kølighed hen over dem, medens Larmen ude fra Pladsen steg og faldt som i Byger af Blæst.

Men pludselig begyndte Pigerne at røre paa sig.

Nu vilde de ud .... saa fik Karlene sidde.

Men Karlene skylled i sig og sprang kaade fra Bænkene.

Nu skulde der danses .... De greb Pigerne om Livet og drev skraalende af Sted. Ogsaa Martin og Ole og Katrine fulgte med.

Solen var nede, men Luften stod fuld af klar Dag.

Rund omkring ved Boderne og Teltene var der tændt Lys og Fakler, hvis røde Luer flakked over den myldrende Mængde og blafred med Skyggerne hen over Sejldugsteltenes Flader. Ude paa Pladsen snurred Karussellerne i et Hvirvel af Lys fra Spejle og Glimmer, medens Folkene stod synlige som en sort Mur rundtom.

Pigerne trak Karlene med derhen, at de kunde give en Tur.

Nu og da hørtes dumpe Slag fra Kraftprøverne med en klimtende Lyd, naar Blokken røg til Tops.

Ole fik Katrine anbragt paa en Hest og han satte sig selv paa den anden ved hendes Side.

Han tog hende over Albuen og hun bøjed sig leende tilbage med Ansigtet mod ham.

Nogle af Karlene fik Pigerne i en Snurrestol og skubbed Martin ind med. De blev staaende og holdt den i Fart under Turen, vildere jo højere Pigerne skreg. De klamred sig til Martin, der hængte sig fast i Armene, og Folk stod jublende, naar de hvirvled forbi.

Søren Kusk stod nede mellem Mængden bag Kræsten, for ikke at blive set. Der gik en Bevægelse gennem ham hver Gang Ole og Katrine suste forbi.

Hun læned sig mod ham under Farten, medens Vinden blæste under hendes Skørter og løfted dem til Knæene. Og Ole holdt hende fast med et fornøjet Smil.

Kræsten vendte sig grinende og stak til Søren, der pusted højt. Hans Ansigt blev flammende rødt af Vrede.

Da Turen var slut, vilde Pigerne ud, men Karlene spærred dem Vejen.

De skulde have en Tur til . . . . ogsaa Martin maatte blive. Han fægted med Armene som en Drukken.

Da de slap ud maatte Karlene tage Pigerne om Livet og hjælpe dem ned svimle som Høns.

Martin blev ligbleg, saa snart han stod paa Jorden. Han vakled nogle Skridt og greb sig til Bugen, og det stod ham af Halsen i et Vræl.

Folk raabte og lo ellevilde om ham. Kræsten stak sin Arm ind under hans og slæbte af Sted med ham.

Vi maa ha noget mere at drikke Skrædder. Nu har du spildt det hele.

Karlene var standset ved Kraftprøverne og fik Køllerne stukket i Hænderne.

Seks Slag for femogtyve Øre, skreg Mændene. Den, der slaar den op seks Gange i Træk, slaar frit.

Karlene gjorde Plads om sig og svang drabelig til. Hver Gang Klokken klimted, vendte de sig triumferende til Pigerne.

Ole, der havde Kathrine under Armen, slap hende og tog ogsaa sin Kølle.

Seks Slag, sagde han. Hvem vil holde en Omgang med mig.

Det vil jeg, svared Kræsten.

Ole stilled sig frem og maalte Slaget, saa svinged han til. Hans Krop stod stille, bare Armene svinged ud, og Klokken gav Lyd.

En, talte han højt . . . . to, ... tre . . . . og han satte Klokken til Tops seks Gange uden Pust.

Han smed Køllen i Græsset med et Smil til Katrine.

Da traadte Søren Kusk pludselig frem og greb den.

Der er vel andre, der kan gøre det, sagde han, og han slog til i Vrede.

En . . . . to . . . . lød det over hans Hoved, men tredje Gang tav den.

Karlene brast i Latter og raabte:

Der mangled en Bet, Søren.

Da rejste han sig paa Tæerne, stod ret i Luften under Svinget og den røg op . . . . igen, og igen . . . . men fejled paany.

Han hev Køllen fra sig under vild Jubel.

Det er for Drenge, bare man har Taget, bed han igen.

Martin havde trængt sig helt frem.

Nu skal Skrædderen vise sine Kræfter, raabte Kræsten. Jeg gir en Omgang, om du slaar den op.

Martin stod med Køllen i sine lange Arme og keg op paa Tallene. Han syntes helt klar. Saa løfted han den over sit Hoved. Det saa ud, som skulde han gaa bagover under Svinget, og han lod den falde med et dumpt Slag.

Alle lo af ham.

Du skulde spytte paa den, Skrædder, saa gaar den nemmere.

Han blev ved at hugge løs de seks Gange uden at faa Blokken mere end halvvejs op.

Han stod pustende, da han slap, og de trak ham med hen mod Teltene.

Han knytted Næverne og spændte sine Muskler for dem.

Om de vilde prøve .... der var Kræfter, sagde han. Og de tog ham grinende om Armen for at føle.

De smed sig ned paa Bænkene, straks de kom ind og raabte paa Drikke.

Men han blev ved med sit ....

Om de vilde se ham springe paa Armene. Han slog i Bordet og saa fnysende paa dem.

Jo, lad os se det Skrædder.

Og han greb om Bordpladen og svang sig op. Hans Ansigt var højrødt og Kæberne stod i Knuder. Han holdt sig svævende paa Armene med Benene hævede over Kors under Brystet.

Alle blev stille og flokkedes om Bordet for at se.

Et Øjeblik stod han fjerende i Albuerne som en Fugl, der vil flyve, saa dukked han Hovedet dybt ned og sprang paa Hænderne hen over Bordpladen, til han med Et greb om Bordkanten og var i et Hop nede paa Bænken og videre nede paa Jorden, hoppende af Sted mellem Bordene.

Man stimled sammen om ham som om et Dyr, til Pigerne gav sig til at skrige:

Det var ledt at se. . . .

Og en Karl greb ham i Skuldren og rejste ham op. Hans Bryst hvæsed som en Bælg, og de fik ham til Bordet og skød et Glas hen til ham, at han kunde drikke. Men hans Hænder skjalv, saa han knapt kunde løfte det til Munden.

Da rejste Katrine sig fra Bænken.

Nu skulde du se at komme hjem, sagde hun og gjorde en Bevægelse, som vilde hun genne ham fra Bordet.

Men i samme Nu lød der skingrende Raab og Hvin ude fra Pladsen.

Alle sprang op og løb til Teltdøren, kun Martin blev siddende sløv sammen med et Par andre, der var drukne.

Det var Fjordkarlene, lød det.... Fjordkarlene, gik det fra Mund til Mund mellem Karlene, der ligesom blev vilde paa en Gang.

Kvinderne trykked sig sammen og greb i dem for at holde dem tilbage, men de sled sig løs og vælted ud.

Hele Pladsen fyldtes med Skrig, medens Karussellerne, Lirekasserne og al Larm standsed, saa man et Øjeblik kunde fornemme Stilheden ude fra Markerne og det lydhøre Land.

Karlene brød sig Vej ind gennem den vigende Hob af Kvinder og Mænd. Alle Vegne fra kom de løbende til brølende og med knyttede Næver.

De skulde faa, hvad de trængte.... Aaret før var Fjordkarlene kommen og havde ryddet Danseboder og Telte.

Man kunde se Næver svinge i Luften og Ansigter blege af Vildskab blive løftet højt op og kastet til Jorden....

Fjordkarlene var kommen inde fra Byen. I Beværtningerne nede ved Fjorden havde de siddet og drukket, til Vildskabet var faret dem i Blodet. Raabende var de løbet fra Beværtning til Beværtning og havde kaldt Knøsene sammen.

Nu skulde de til Marked og hilse paa Bønderne .... og larmende var de stormet gennem Gaderne.

Nu og da vakled en Karl ud af Kredsen med Blodet strømmende over sit Ansigt.

Da løb Kvinderne til og rev ham ind mellem sig og fik ham af Vejen. De stod stille og hvinte med sammenknugede Hænder.

Katrine klamred sig til Ole for at holde ham tilbage.

Du skal blive her .... du skal blive her Ole.

Hun trygled med hele sit Væsen og holdt ham om Hænderne.

Slip da .... slip da, for Satan, skreg han, til han med et Ryk sled sig løs og styrted af Sted. Og hun blev staaende med slapt hængende Arme og angstfulde stirrende Øjne, som kunde hun følge ham derinde.

Da rørte en Haand ved hendes Skuldre, og hun vendte sig i et Sæt.

Søren Kusk stod bag hende og stak sit Ansigt grinende frem mod hende.

Du har nok ikke Tid at snakke med En i Dag, sagde han.

Det var som hele hendes Væsen lukked sig til og blev stivt af Kulde.

Jeg troede, jeg skulde ha truffet dig i Dag, sagde han.

Han rakte efter hende, men hun flytted sig til Side og vendte ham Ryggen for at gaa.

Da sprang han til i Vrede.

Saa det tror du . . . . saa det tror du, jeg lar mig byde.

Han greb hende om Haandleddet, saa hun skreg.

Er du galen . . . . og hun satte i et Hvin og sled for at komme løs, men han holdt hende fast og søgte at trække hende med sig.

Da gav hun sig til at raabe:

Ole . . . . Ole . . . . Ole.

Der gik en Bølge af Stilhed hen over Mængden der spredtes til alle Sider under Raabene: Politi, Politi.

Da slap han.

I samme Nu fik hun Øje paa Ole, der kom løbende med Klæderne oprevne, og hun styrted hen mod ham.

Et Øjeblik stod han stille og hørte, saa skød han hende fra sig uden et Ord og gik lige mod Søren.

I et Nu røg de sammen, ikke en Lyd kom over deres Læber . . . . de kasted hinanden hen over Marken og deres Næver slog sammen, saa det klang.

Folk stimled sammen om dem. Katrine stod mellem dem stiv af Spænding og Frygt, til hun løb frem. Men Karlene greb i hende.

Lad dem brydes, lad dem brydes, raabte de og holdt hende tilbage.

Da fik Ole et Greb om Sørens Lænd og bar ham hen over Marken og kasted ham til Jorden . . . . han tramped sine Knæ ned i ham, løfted ham op og kasted ham ned som en Sæk . . . . igen og igen. Til Folk greb i ham for at hindre, at noget galt skulde hænde . . . .

Han slog om sig og vilde vende sig mod dem alle, men Karlene greb ham om Armene.

Nu skal du styre dig, skreg de.

Katrine hængte sig i ham for at bringe ham til Ro og søgte at trække ham af Vejen.

Ole, Ole, gentog hun og stirred ham ind i Øjnene.

Du bløder saa fælt, sagde hun og tog frem sit Klæde for at tørre ham.

Han vilde skubbe hende væk . . . . men pludselig stod han stille og lod hende tørre sit Ansigt, og hun smilte.

Kom, sagde hun og trak ham bort fra Folkene hen over Pladsen.

Den følgende Morgen, endnu før Solen kom op over Fjordbrinkerne, var Markedsfolkene i fuld Gang med at tage Teltene ned og læsse paa Vognene. Deres travle Raab lød ud gennem Stilheden, der havde lagt sig over Pladsen med en Lydhørhed, som var Larmen lige standset.

Man kunde høre det løsnede Sejldug skralle i Vinden, der kom ind fra Fjorden med svære sejlende Skyer, hvis Skygger jog hen over Bytagene og svinged ud over Pladsen i vældige Flader, saa Folkene gik afvekslende i Lys og Skygge.

Henne bag et af Beværtningsteltene fandt nogle af Folkene Martin Skrædder ligge sovende mellem en Stabel Ølkasser og Tønder. De stod grinende om ham og rusked ham vaagen.

Han var drivende vaad af Dug, og de tog i ham og satte ham over Ende.

Du maa se at komme af Vejen nu, sagde de.

Han stirred forvirret til deres Ansigter og saa Kasserne og Teltet og mærked Jorden under sine Hænder.

Da tog de og rejste ham op.

Vi skal til her, gentog de.

Han rysted af Kulde og flytted sig for dem. En rakte ham sin Flaske.

Tag en Dram og stram dig op med, sagde han og stirred medynksfuldt paa ham. Og han satte Flasken for Munden og drak.

Tak, sagde han .... Tak, og han gav den tilbage med Øjnene i Jorden.

Saa slusked han af slingrende i Gangen, som sad Rusen endnu i hans Lemmer.

Han hørte dem raabe efter sig og le højt, men han vendte sig ikke .... Han søgte tværs over Pladsen ud mod Vejen, idet han veg i Bue uden om alle Folk.

Han saa Lyset fare over Teltsejlene og hen over Grønsværet, der laa nedtrampet efter de tusinde Fødder. Naar Skyggerne kom farende, syntes alt at slukkes for hans Øjne, til Jorden igen flammed som et Lys.

Han klemte sig ud under Hegnet og fulgte Vejen bort fra Byen for ikke at komme gennem Gaderne.

I Solen kunde han lugte Duggen dampe af sine Klæder. Han saa Gaardenes hvide Gavle rejse sig i Lyset som i et Spring, medens Dagen tændte alle sine Farver ud over Markerne.

Han strakte sine Arme og knuged Hænderne i Frakken. Hans Sind var i pinefuld Uro. Rummet om ham genlød af Raaben og Skrigen.

Nu husked han det .... Nu husked han det.

Trækkene hang graadfulde i hans Ansigt. Han klaged højt.

Herre Gud da .... Herre Gud da, at de altid fik ham til at drikke.

Hver Tanke sved gennem hans Hjerte. Et Tog af Syner og uklare Erindringer jog gennem hans Hjerne. Han følte en Anelse, som han ikke turde tænke ....

Han gik viljeløs og slap.

At Dagen skulde ende saadan ....

Han drejed ind over Markerne for at naa Vejen nede ved Fjorden, hvor hans Hus laa.

Byens røde Tage svandt bort bag ham, eftersom Landet skraaned ned mod Engene.

Lærkerne stod usynlige højt oppe og ringed deres Toner ud i den friske Blæst, saa de kom flyvende til hans Øren. Naar Solen fyldte Rugmarkerne var det som Safterne syded og sang i hvert Straa, ellers stod de mørke og bruste i Blæsten.

Langt borte fra saa han Taget af sit Hus, og han søgte at finde frem mellem Markskellene for at komme ret ned uden at blive set.

Men han maatte ud paa Vejen. Han holdt sig langs Vejkanten underlig ydmyg i Gangen.

For hvert Skridt, han kom Huset nærmere, banked hans Hjerte stærkere. Og han fik en Følelse af sin Smerte, som laa den og vented paa dets Tærskel.

Da han gik gennem Haven, syntes hver Sten i Muren at stirre mod ham.

Han tog i Døren . . . . Den var laast.

Han stod med Haanden paa Grebet og trykked til igen.

Jo, den var laast . . . .

Hans Hjerte hamred ud gennem alle hans Porer og overdøved hver Lyd. Han stirred ind i Dørens brunmalede Bredder. Saa slap han Grebet og Haanden faldt ned.

Han gik hen langs Ruderne, Gardinerne var trukket for, og om bag Huset til Køkkendøren.

Ogsaa den var stængt . . . .

Hans Legeme sank sammen i Ledene, og han blev liden som et Barn.

Men pludselig gik der en Udvidelse gennem ham. Han syntes han vilde fare op og banke paa Ruden.

Hun havde stængt ham ude . . . .

Og Anelsens Skræk stod i hans Ansigt.

Han syntes han hørte Stemmer derinde. Han greb i Muren og bøjed sig frem.

Der gik en Svimmelhed gennem ham. Dagen blev mørk.

Han kunde ikke flytte sig .... og han sank ned paa Stenen ved Døren og blev siddende uden at sanse, hvad han gjorde. Han syntes han kunde kaste sig ned paa Jorden for al Verdens Øjne og trygle og skrige.

Saa rejste han sig og vakled over Gaarden som i Blinde hen mod Skuret og famled sig ind. Han kasted sig ned paa Gulvet oven paa Sækkene derinde og bored sine Hænder krampagtig i dem.

Herre Gud .... Herre Gud da .... hjælp mig.

Han rulled sig som et Dyr, til han blev liggende i hulkende Graad. Solstriben, der trængte ind gennem Dørsprækken, faldt hen over ham. Man kunde se Støvets hvirvlende Dans deri og høre Hønsenes Klukken i Skuret.

Hans Legeme faldt hen i en Døs, men Bevidstheden holdt ham vaagen. Blot han løfted Hovedet, stod Virkeligheden for ham ....

Men pludselig rejste han sig i et Sæt. Han hørte Køkkendøren blive aabnet og kendte hendes Trin over Brostenene. Det var som traadte hun paa hans Hjerte.

Han blev siddende paa Knæ vendt mod Døren, og troede hun skulde træde ind. Men hun

gik over Gaarden hen til Hønsene og kaldte dem ud.

Han rejste sig forsigtig med Hovedet tæt mod Døren. Han kunde høre Kornene, hun kasted, hoppe over Stenbroen og Lyden af Hønsenes Næb.

Saa hørte han hende gaa tilbage, som aned hun ikke, han var derinde.

Han linded paa Klem og saa ud. Døren til Køkkenet var lukket.

En Stund stod han tvivlraadig. Saa traadte han hastig ud og skyndte sig over Gaarden for at naa Huset uden at blive set.

Han fandt Døren til Haven aaben og gik ind.

Han blev staaende inde paa sit Værksted med hængende Arme og saa sig fremmed og fraværende om.

Hans Arbejde laa der paa Bordet . . . . men det kom ham ikke ved. Solen skinned ind paa ham og hen over Væggene, men hans Øjne var uden Syn.

Han satte sig paa en Stol. Han saa Jord og Snavs paa sine Klæder, men han blev siddende ubevægelig og stirred paa det, til han langsomt løfted Haanden og børsted over det.

Den Tanke, at hun kunde komme, rørte ved ham. Og han rejste sig og tog Børsten og trak Frakken af og bredte den ud over Bordet.

Da stivned han. Paa Ryggen var malet med Kridt et Hoved som en grinende Maane.

Blodet flammed op i hans Ansigt.

Saaledes havde de haft ham til Grin.

Han rev Frakken fra Bordet og kasted den ned paa Gulvet og tramped den under sine Fødder.

Det var som han hørte hele Verden briste i Latter. Det fraaded i hans Mundviger, og Kæberne bed sig sammen. Til han segned over mod Bordet og kasted sig ned over sine Arme.

Men med Et sprang han op, rev en Trøje fra Væggen og løb til Døren og styrted ud gennem Haven og hen ad Vejen, ophidset og halvløbende som en Gal.

Hen mod Aften sad han paa Kanten af en Grøft flere Mil inde i Landet. Han sad ubevægelig med Albuerne støttet mod sine Knæ og stirred i Jorden. Hans Krop hang ludende af Træthed mellem hans Arme, og hans Bryst arbejded hastig som efter Løb.

Hele Dagen havde han flakket om, vandret forbi Gaarde og Huse uden at ænse, hvor han gik.

Han løfted Blikket og saa sløvt hen over Markerne. Solen stod lavt nede og kasted en skinnende Glans over de vækstgrønne Flader, saa hvert Straa syntes at vende sig og følge Dagens Lys.

Han følte en snærende Tørst brænde gennem sig, men han blev siddende uden Vilje til at sanse for sig selv.

Luften var bleven stille. Men nu og da kom en Solnedgangsvind fejende langs Vejen og strøg hen over Rugmarken paa den anden Side Grøften, hvor han sad. Der laa en Trivsel over alle Ting.

Stilheden steg af Jorden rundt om ham og fyldte hver Plet med en Følelse af Fred.

Hans Øjne søgte til Gaardene, der laa spredte i Lavningerne med Aftenskæret i deres Ruder, men han bare stirred uden at se. Og hans Legeme sank sammen af Træthed.

Men pludselig rejste han sig og kravled op af Grøften og gik videre. Hans Fødder slæbte efter ham og Armene hang dinglende ned. Som en Søvngænger vandred han af Sted uden Tanke om, hvor han vilde hen . . . han bare gik, som bragte Bevægelsen ham Lindring. Medens Dagen brændte ud og Skumringen faldt over Landet.

Naar han en enkelt Gang løfted Blikket og lod det flakke hvileløst ind over Markerne, syntes hver Plet at røre ved hans Smerte, der laa synligt over hans Ansigt.

Et Stykke borte laa et Par Gaarde ud til Vejen.

Han stod stille. Lyden af hans Trin i den lydhøre Stund kaldte Hundene til Porten. Da de saa ham, kom de farende ad Vejen og fyldte Stilheden med deres Glam. Og han veg til Side ind over Grøften, hvor store Græsmarker strakte sig vidtud med Mørket over deres Flader.

Han gik i en Bue for at naa udenom. Hans Øjne hang ved Længerne, hvis Tagrygge tegned sig skarpt mod Himlen, der var skinnende

klar højt oppe, som holdt Lyset sig svævende over Jorden.

Hans Tanker arbejded sig frem gennem en Taage . . . om han gik til en af Gaardene og bad om Ly for Natten. Men han vendte sig bort og flakked videre ind over Markerne.

Han snubled i Markskellene, men rejste sig og gik videre sanseløs og sløvt uden at ænse, hvor han traadte. Til han med Et standsed. Han saa et Glimt af rindende Vand lige for sig og løb frem og stod ved Bredden af en Bæk.

Han kasted sig ned paa sine Knæ og øste Vandet til sine Læber og drak og drak . . . til han strakte sig fladt ud og suged det til sig.

En Stund blev han liggende paa sine Knæ og saa Stjernerne over sit Hoved. En hjælpeløs Træthed sived gennem hans Lemmer, og han følte en Trang til at kaste sig ned og blive liggende, hvor han var.

Langt borte paa den anden Side Bækken laa et Hus med Lys bag sine Ruder. Det ligesom strømmed til hans Hjerte med en Følelse af Godhed. Han syntes han maatte op, og han rejste sig og slæbte sig hen langs Bækken.

Da fik han Øje paa en Lade inde paa Marken. Han stod tøvende et Øjeblik, saa gik han derhen.

Porten stod aaben. Han kunde lugte den aar-

gamle Halm og famled sig ind over Gulvet. Han følte sig for med sine Hænder og skød Halmen i Bunke og kasted sig udmattet ned.

Hans Øjne lukked sig som under et Fald, og hans Legeme syntes at dale gennem et endeløst Rum. Men han fik ikke Hvile.

Da slog han Øjnene vidtop og knuged sine Hænder, og det kom over hans Læber:

Herre Gud da, Herre Gud da...

Og han blev siddende over Ende lysvaagen med Smerten i sin Sjæl.

Han saa Himlen blinke ind gennem det hullede Tag og gennem den brystfældige Mur.

Men ud paa Natten faldt han i en Døs.

Da han vaagned, lyste Dagen ind. Han satte sig hastigt op og stirred forvirret om sig. Hans Lemmer var smertende stive, men han rejste sig og traadte hen til Porten.

Følelsen af Dagen bragte ham Befrielse og Kraft. Han saa Bækken sno sig som en dampende Kilde gennem de grønne Marker. Solen var endnu ikke oppe, men Dagningens Dis flød over Jorden.

Han traadte ud paa Marken. Hans Syn blev underlig klart. Han blev staaende paa samme Sted og stirred om sig, over mod Landsbyens

Huse og Gaarde og hen over Markerne til Huset paa den anden Side Bækken.

Han fik en Fornemmelse, som kendte han hvert Sted. Hans Øjne fulgte Bækken for at se, hvor den løb hen.

Da saa han det .... da saa han det .... Han var hjemme.

Paa samme Sted havde han leget som Barn langs Bækken .... Det var Byens Toft.

Han stirred paa Laden og Huset derovre .... jo, nu kendte han det igen.

Hans Hjerte banked, som havde Jorden forvandlet sig ved et Trylleri. Fulgte han Bækken og gik gennem Byen, laa hans Moders Hus lige ved Vejen.

Da sænked hans Blik sig mod Jorden og han blev staaende, som mangled han Mod. Og dog følte han en Lindring.

En Inderlighedstrang strømmed til hans Hjerte .... hun blev i denne Stund den Eneste, der stod ham nær, den eneste, der kunde forstaa ....

Han drev hen langs Bækken. Jorden blev varm under hans Fødder. Og med Et syntes han, han maatte gaa til hende og bede hende hjælpe.

Han gik i en Bue uden om Gaardene uden Mod til at møde nogen. Men hans Øjne gled til hver Ting for at kende det igen.

Bag om Byen kom han ud til Vejen og Moderens Hus laa for ham.

Det var gammelt og lille og stod med et Præg af Armod.

Han standsed ved Vejkanten og stirred paa det. Langsomt traadte han hen til Gangbrættet, der førte over Grøften, og gik nølende mod Døren.

Han tog i Klinken og stod i Gangen underlig stille, før han banked paa.

Da hørte han Moderens Stemme og traadte ind. Men han blev staaende paa Tærskelen.

Moderen sad tilbage i Stuen og karted. Hendes Hænder standsed i et Ryk.

Nej da, Herre Jøsses, udbrød hun. Er det Martin.

Hun rejste sig hastig og stod for ham liden og mager med gustenfarvet Hud.

Herre Jøsses Barn, du havde nær kyst mig .... Hvem kunde dog tænke, du skulde komme.

Hun saa opskræmt til ham. Og hendes Øjne fik et Udtryk, som aned hun, at noget galt var hændt. Hun traadte hen til ham og fik ham ind i Stuen.

Da han løfted Øjnene, gled hendes Blik skaansomt til Side, og hun tog hans Haand og fulgte ham hen over Gulvet.

Hvem kunde dog tænke, at du skulde komme saadan, gentog hun.

Hendes Stemme skjalv føltsomt. Trods hun

ikke vilde se, saa hun Sølen paa hans Klæder og Halmstraa paa hans Jakke.

Hun rydded af Bordet med rystende Hænder.

Om han havde gaaet Vejen, spurgte hun.

Ja, svared han tonløst.

Han stod ludende med en sløv, stirrende Mine.

Saa kan man nok være træt, sagde hun.

Og hun lo til ham, som vilde hun dække ham med sine Ord.

Hun fik ham til Sæde i Sofaen, der stod mellem Bordet og Væggen.

Han kunde nok trænge til noget efter saadan en Tur.

Han bare nikked. Og hun lod Døren staa efter sig, at han ikke skulde være ene.

Paa Gulvet stod et Par store Halmløb med nyvasket Uld fra Vaarklipningen. Saa længe han kunde huske, havde hun kartet og spundet og strikket for Folk . . . .

Han støtted Armene mod Bordet, medens han hans Øjne gled om i Stuen.

Sidst han var hjemme, havde Katrine været med. Det var Sommeren efter deres Giftemaal . . . hans Blik standsed ved Sengen. Der havde de sovet . . . . og her, hvor han sad, havde hun siddet ved hans Side.

Tanken fyldte ham med Smerte, der tvang ham

op og ud paa Gulvet. Og han syntes, han maatte flygte ogsaa herfra.

Da kom hun ind og satte Kop og Brød paa Bordet.

Du maa tage til Takke, som jeg har det, Martin, sagde hun.

Hun skotted ængstelig til ham, men hendes Øjne var milde og fulde af et Livs Taalmodighed og Savn.

Sæt dig nu, sagde hun, du kan nok trænge. Og hun skænked for ham og bød ham tage til sig.

Saa satte hun sig stille hen uden at se paa ham, medens hendes flittige Hænder strøg Drilling efter Drilling af Karten.

Ikke med et Ord spurgte hun ham om noget.

Han sad og tygged og tygged, Brødet vilde ham ikke af Munden. En hed Glans stod ud af hans Øjne, og hans Kinder blev ved at brænde. Men pludselig lod han Hænderne synke, og en Følelse af Udmattelse sprang ham gennem Huden.

Da saa hun hastig paa ham, og Angsten stod synlig i hendes Øjne. Hun kom hen til Bordet.

Du er vel ikke syg, Martin, spurgte hun.

Nej, han saa sky op, En kan vel være træt.

Hendes Øjne løb fulde af Taarer.

Ja, Ja .... Nu skal jeg gøre i Stand i dit Kammer, sagde hun og skyndte sig ud.

Han sank tilbage i Sofaen og sad med opløste Træk, til hun kom.

Nu har jeg taget af Sengen, Martin, sagde hun og gik hen til ham.

Han nikked og rejste sig langsomt og gik slæbende ud. Og hun blev staaende og saa efter ham med et Udtryk, der læste Lidelsen ud af hvert Led paa hans Krop.

En Stund stod hun tankefuld ved Bordet.

Herre Gud .... Herre Gud .... mumled hun stille. Saa tog hun et Tæppe fra sin Seng og gik ind for at dække ham til.

Han laa med Ansigtet mod Væggen uden at røre sig. Og hun bredte det over ham uden at sige et Ord. Et Øjeblik stod hun stille og saa paa ham, saa tog hun hans Klæder fra Stolen og listed forsigtig ud.

Hun gik hen til Ruden og stod stille og saa ud i den solfyldte Dag, der steg som en Lovsang over Jorden. Et Væld af ensom baarne Glæder og Savn strømmed fra hendes Hjerte som fra en Kilde.

Hun lagde sine foldede Hænder i Vinduskarmen.

Fra han fik sine første Sorger, var han kommen til hende .... han var hendes Livs eneste skibbrudne Glæde. Alt, hvad der havde levet i hendes Hjerte, havde hun givet ham.

Altid havde han været flittig, god og følsom .... og bare været hende til Glæde.

Hun havde nok hørt om Katrine. Den Dag de var kommen agende ad Vejen, havde hun staaet der ved Ruden og ventet dem .... siden havde hun ikke haft Ro i sine Tanker, som havde hun anet, at saaledes maatte det gaa .... at det laa over hans Evne.

Hun gik hen og tog hans Klæder for at rense dem. Hun bredte dem ud over Bordet og undersøgte dem nøje.

Hvor havde han dog været .... Taarerne randt stille ned over hendes Ansigt.

Stakkels Dreng .... stakkels Dreng, mumled hun bare, han havde ligget ude.

Saa satte hun sig tilbage paa Stolen med Hænderne uvirksomme i Skødet. Hun havde en Fornemmelse, som Ulykken paany stod i hendes Stue .... at hendes eget Livs Skuffelser og Savn var sprunget op at bløde. Og hun folded sine Hænder og sad stille og bad, medens Solskinnet fra Ruderne vandred sin vante Gang gennem Stuen.

Men pludselig gik der et Sting gennem hendes Hjerte. Hun hørte ham hulke højt inde i Kamret.

Nej, da .... nej, da, sølle Barn .... Fortvivlelsen slog ud i hendes Ansigt. Er det saa ondt ....

Hun rokked i Pine, hele Huset fyldtes af hans Jammer.

Da rejste hun sig hastig og gik til Døren og stod aandeløs stille og lytted. Hun kunde høre ham vælte sig i Sengen.

Gud hjælpe, Gud hjælpe, gentog hun.

Hun traadte ud i Gangen og aabned til Kamret. Hun standsed midt paa Gulvet og saa ham ligge sammenkrympet og hulkende i Søvne.

Hun gik hen til ham og bøjed sig ned og rørte ved hans Skulder.

Martin, kaldte hun. Sølle Barn . . . .

Er det saa galt . . . . er det saa galt, gentog hun.

Han slog forvirret om sig og for op.

Hans Ansigt var vaadt af Graad, og hun lod sin Haand glide ned over hans Skulder.

Du ligger og hulker, sølle Dreng . . . . Hvad er da hændt . . . . det er ikke til at udholde at høre.

Hans Øjne skreg ind i hendes, og han kasted sig tilbage i Puderne.

Da tog hun i ham.

Nej, nej . . . . det kan ikke nytte saadan.

Hun strøg ham over Haaret.

Er det Katrin, spurgte hun stille.

Da brast han i Graad under hendes Hænder.

Ja . . . . ja . . . . hulked han frem. I sønderrevne Ord kom det fra hans Læber.

Han var rendt fra Hjemmet . . . . og hun var Kæreste med en anden.

Den gamle Kone stod ludende og hørte.

Jeg slaar ham ihjel, raabte han vild.

Da bøjed hun sig over ham og greb efter hans Haand.

Vorherre fri os vel, Dreng.

Hun satte sig paa Sengekanten og tog hans Haand op til sig. Hendes Øjne stirred i Gulvet, medens hun strøg over den.

Man maa stampe mod Brodden og bære sit, sagde hun.

Hun bøjed Hovedet og sad og rokked.

En kan vel tale med . . . . men Vorherre gir altid Raad, naar En selv bare gir Tid.

Og hun gav sig til at fortælle ganske stille, som vidste hun det knapt selv, om en Pige, der havde elsket . . . . og var kommen i Ulykke.

Det havde ikke været nemt . . . . nej, nej, men det var jo altid saadan. Men saa var hun en Dag rejst bort til en anden Egn for at arbejde og tjene sit . . . . og mange Glæder var der siden bleven til af hendes Ulykke.

Taarerne strømmed ned ad hendes Kinder, og hun sad ganske stille og græd.

Og den bitte Dreng, Martin . . . . det var dig. Derfor maa du ikke tale saadan.

Han sad oprejst i Sengen med et Udtryk i sit Ansigt, som var hver Tanke, hver Følelse klaret i hans Sind. Et Lys gennemstraaled ham. Hans Hjerte slog hastig med en Klang af Liv, som havde det været sygt og paany var bleven friskt. Blodet strømmed ud i hans Aarer. Dagen fik Farve for hans Øjne og stod i Stuen fuld af jublende Haab.

Han knuged Moderens Haand, og hun vendte sig mod ham uden at forstaa.

Da smilte hans trætte Ansigt.

Jeg vil rejse, sagde han .... ta Katrine med og rejse til en anden By .... til Amerika, om det skal være, hvor ingen kender hverken hende eller mig.

Hans Stemme var gennemrislet af Liv. Han vilde straks springe op for at følge sine Tanker.

Der var ingen Nød for dem .... Han var dygtig i sin Profession og Katrine var ogsaa vant til Arbejde.

Hans Skikkelse retted sig, og der kom Føring i hans Lemmer.

Moderen blev siddende ubevægelig med Øjnene hos sig, medens han talte og lytted i Ængstelse til hans Ord.

Han sprang ud af Sengen, og hun maatte hente

hans Klæder, skønt hun vilde, han skulde hvile.

Han fulgte hende ind i Stuen og gik frem og tilbage paa Gulvet, medens hun satte sig ved Karten. Han standsed foran hende.

Han skulde arbejde og snart skulde de være i ligesaa god Gang som nu. Huset kunde jo give mer end Penge nok til Rejsen . . . .

Han følte en pludselig Hunger og bad om noget at spise. Og den gamle Kone rejste sig hurtig og bar ind for ham.

Hun stod tøvende ved Bordet. Han saa op paa hende.

De skulde nok komme en Dag paa Besøg, før de rejste, sagde han for at trøste.

Men hun rysted bare paa Hovedet.

Det var ikke det . . . . og Angsten blev staaende i hendes Øjne.

Hele Dagen blev han ved at snakke, og hun sad stille ved Arbejdet og hørte paa.

Før Solen var nede lagde han sig, da han vilde tidlig afsted. Men før hun gik til Hvile, listed hun til Døren og aabned den paa Klem. Da laa han i tung sanseløs Søvn.

Næste Morgen var han oppe før Dag og straks rede til at gaa.

Da han kom ind i Stuen, skænked hun Kaffen

og havde Maden færdig, han skulde have med paa Turen.

Hun saa granskende til hans Ansigt, der var magert og træt. Men Øjnene lyste og saa frejdigt til hende, som var alle hans Haab vaagnet friske efter Søvnen.

Han skulde nok skikke hende Bud og lade hende vide, hvordan det stod til . . . .

Saa trykked han hendes Haand. Hun stod med Graaden i sine Øjne.

Gud hjælpe dig, Barn, sagde hun.

I sit Hjerte havde hun en Følelse af slet intet at have faaet sagt, men der var bleven tilbage en knugende Anelse af Angst.

Hun fulgte ham ud til Vejen.

Da sagde hun. Nu faar du hilse Katrin . . . . og tage, hvad Herren gir.

Og hun blev staaende og vinked til ham, til han blev borte mellem Landsbyens Gaarde og Huse.

Han gik med hastige Skridt, saa Vejen skred under hans Fødder. Han vandred hen gennem sine Drømme. I sin Fantasi rejste han ud . . . . de var draget over Havet og havde grundet nyt Hjem . . . . og Katrin gik med Barn . . . .

Lykken spired paa hans Vej og stod synlig for hans Øjne.

Hen mod Middag satte han sig i en Grøft for

at hvile og spiste, hvad Moderen havde givet ham med. Men lang Rast undte han sig ikke.

Han stansed ved en Gaard og bad om noget at drikke. Han stod med livsglade Øjne, saa Folk maatte smile og vide, hvor han skulde hen.

Ud paa Eftermiddagen naaede han Bakken, hvor Vejen førte ned til Fjordbyen, og han saa Fjorden ligge skinnende i Solen som et Ansigt fuld af Smil, der hilste ham i Møde. Han mærked knap Vejen, før han var nede ved Engene og saa Huset ligge for sig.

Han vilde gaa til hende straks og sige hende alt .... hun havde vel været urolig, ja maaske var hun vred .... men naar hun først hørte ...

Eftersom han kom nærmere, gled han ud af sine Drømme, men han holdt Smilet fast i sit Ansigt.

Da han gik gennem Haven, stod Virkeligheden for ham, som havde han vandret højt, højt oppe.

Hun stod i Stuen, da han kom, truende i Holdning. Alle hans Tanker forvirredes i et Nu.

Naa, saa du kommer igen, sagde hun med grinende Spot. Jeg troede, du var bleven henne med det samme.

Han bevæged sig hen mod hende paa en Maade, som vilde han afværge hendes Ord. Hans Ansigt bar endnu Skæret af hans Drømme.

Hun saa nysgerrig paa ham.

Katrin, sagde han og stirred tryglende paa hende. Han havde været paa Besøg hos sin Moder. Hans Stemme rysted.

Han skulde hilse, sagde han.

Men hun stod uden at ville høre.

Da traadte han hen til hende og standsed hende i at gaa.

Du maa høre paa mig . . . . og nu fik han Ordene fra sine Læber. Han kunde ikke udholde at leve længer saadan . . . . men han forstod hende saa godt. Det var ikke nemt for hende at være her paa Egnen, hvor alle kendte hende fra før . . . . og hun var jo den skønneste.

Hun traadte et Skridt til Side og stod med store Øjne.

Man skulde tro, du kommer fra Præsten. Eller den Gamle har talt godt for dig.

Nej, nej, bitte Katrin.

Hans Ansigt lyste af Godhed og han smilte, som saa han paany ind i det forjættede Land.

Lad os rejse væk . . . . til et andet Sted, til Amerika om du synes . . . . her kan vi ikke blive.

Længer kom han ikke. Hun slog en skingrende Latter op lige i hans Ansigt.

Er du bleven gal, med dig til Amerika . . . .

ha . . . . ha . . . . ha . . . . har nogen hørt Magen, med dig til Amerika. Du blir da rent tovle.

Og hun snoede sig rundt og gik leende ud af Stuen.

Han stod ravende som i Mørke. Hans Hænder greb ud i Rummet, medens hendes Latter og Ord skylled gennem hans Sjæl som en Flod, der intet lod igen.

Han vakled hen til Bordet og greb om det, og blev staaende uden at kunne flytte sig. Hans Ansigt blev graat, og Øjnene slukkedes som paa en Død.

Saa vakled han ud af Stuen ind paa sit Værksted, hvor han sank ned paa en Stol og blev siddende med dødt hængende Arme og ludende som han sov.

Den følgende Dag leved Martin i en Døs. Han tog sig intet for, men sad det meste af Tiden paa sit Bord med Arbejdet mellem sine Hænder uden at gøre et Sting.

Dagen skred ham forbi i en Taage. Hans Læber var svulne og tørre og Pupilerne i hans Øjne stod vidtaabne og stirred som i Mørke.

Nu og da krøb han ned fra Bordet og vandred rastløs frem og tilbage paa Gulvet. Han stod med Ansigtet presset mod Muren eller satte sig paa en Stol og drev Tiden sanseløs hen.

Men pludselig kunde en Lyd inde fra Stuen fare gennem ham. Da syntes alt om ham at udstraale Smerte, hvor hans Øjne saa.

Længe efter, at det var begyndt at skumre, blev han siddende ludende uden at vide, hvad han skulde.

Men da Aftenstilheden trængte sig ind fra det

hvilende Land, kom der Uro i hans Lemmer. Til han skød sig ned fra Bordet og tog sit Tøj fra Væggen og gik ud.

Han gik hen ad Vejen, til en Lyd af Folk drev ham sky ind over Engene. Og han holdt Hovedet aarvaagent løftet, saa længe Skridtene blev ved at lyde. Saa drev han ludende med hængende Arme hen gennem det dugvaade Græs som En, der intet saa.

Da han naaed ned til Fjorden, blev han ved ud langs Bredden. Vandet gled i Dønninger ind mellem Rørene, der bruste som i Blæst, medens Fjordfladen strakte sig hvidelig under Mørket, der gemte Landet bort bag sig.

Han standsed ud for det Sted, hvor Katrine og han havde ligget . . . .

Han stirred op mod Stenene, der laa synlige i Engkanten. Hele hans Sjæl søgte derhen. Og han skraaned op fra Stranden, til Smerten pludselig drev ham forbi.

Nej, han kunde ikke . . . . han kunde ikke.

Men senere kom han tilbage.

Da blev han staaende og stirred i Græsset som en Fortabt. En Fornemmelse af hendes Væsen strømmed gennem hans Blod . . . . Jorden blev til Ild under hans Fødder. Og han kasted sig ned paa sine Knæ.

Hans Fingre strøg gennnem Græsset som gennem et Haar.

Katrin . . . . Katrin . . . . stønned det fra hans Læber.

Hans Legeme krymped sig sammen. Og han knuged Hænderne i hinanden og stirred hjælpeløs op.

Hvad skulde han gøre . . . .

Hans Sjæl fyldtes af Anraabelse og Bøn. Han elsked hende saa højt . . . . alt vilde han ofre . . . . Kunde Gud da ikke smuldre Stenene og saliggøre Jorden . . . .

Og han blev liggende paa sine Knæ, til han sank om i Græsset, som hans Fingre rev sanseløs op.

Bare hun vilde forstaa . . . . bare hun vilde forstaa . . . .

Ud paa Natten kom han gaaende ad Vejen, der førte til Enggaarden nede fra Fjorden.

Han gik langsomt med Blikket aarvaagent løftet, forsigtigere jo nærmere han kom Gaarden. Men den laa stille med sammenflydende Længer.

Paa Afstand blev han staaende spejdende mod Muren. Den sovende Stilhed bredte sig ud over Markerne og tvang ham til at lytte.

Skridt for Skridt listed han sig nær, til han stod ud for Porten.

Han bøjed sig spændt frem og skød Fødderne lydløse gennem Græsset og kom hen til Muren.

Der blev han staaende ubevægelig af Frygt, for at Hunden skulde høre ham.

Han saa Gaardspladsen for sig med de toppede Brosten og Døren til Bryggerset og Storstuen og Hullet i Muren, hvor Hunden skulde være.

Han knuged Hænderne sammen og hans Ansigt fik et vildt Udtryk af Ondskab og Had.

Han listed hen langs Længerne og strøg Haandfladerne over Muren.

Det var Loen derinde, hvor Karlene og Pigerne plejed at danse .... Der havde han siddet og spillet paa en Kasse, medens hun dansed med Kræsten og de andre, og med Et husked han al deres Latter og Spot, som leved det derinde og lød ud til ham. Det skar gennem hans Sind og gjorde ham klar, hver lille Hændelse laa ophobet i hans Sjæl, uden at han kunde glemme .... Aldrig havde de haft Hjerte for ham.

Omme ved Staldlængen hørte han Køerne rasle i Tøjret.

En Gang havde Pigerne, medens de sad og malked, drevet ham af Stalden med Straaler af den varme Mælk fra Yverne. Katrine havde været med .... og hele Gaarden havde let.

Da han naaede Stedet, hvor Karlenes Kammer laa, blev han staaende presset op mod Muren, som havde det været hans Maal.

Han saa Rummet for sig, hvorledes Sengene stod . . . . de laa to og to i hver Seng, Ole og Kræsten sammen.

Hans Legeme kom til at skælve. Det forekom ham, at han gik derinde og stod tryglende for deres Øjne . . . . Alt vilde han give, alt . . . . alt.

En Flamme af Had slog ud gennem hans Porer. Han knytted krampagtig sine Hænder og det stønned fra hans Læber.

Han kunde slaa ham ihjel . . . . han kunde slaa ham ihjel.

Han gled ned langs Muren og blev siddende paa Hug uden at røre sig af Stedet. Han syntes, han stod ved Vinduet og bøjed sig ind over Karmen og stirred ned over Karlene.

Mørket blev rødt for hans Øjne, og det lyste gennem hans Sind, som saa han Gaarden blusse.

Men i samme Nu sprang han op ved at høre Hunden glamme.

Hans Ansigt fik et Udtryk af Rædsel. Saa satte han af Sted ind over Markerne, han løb gennem Rugmarken, snubled, men sprang op og flygted videre. Til han styrted over et Markskel og blev liggende med Ansigtet mod Jorden.

Han løfted Hovedet og lytted tilbage, dirrende af Anspændelse og Frygt, som troede han, at Hunden fulgte efter. Men han hørte bare Stilheden. Og han rejste sig og vakled bort over Markerne.

Inde i Karlekamret fo'r Ole op af Søvne ved Hundens Glam. Et Øjeblik sad han stille og lytted gennem Mørket med et Udtryk, som havde han drømt ilde. Saa greb han Tændstikkerne og tændte Praasen, der stod paa Bordet lige ved.

Da han vilde rejse sig for at se efter, vaagned Kræsten.

Det er Karro, sagde han, som gør.

Kræsten grinte søvnig og saa til ham.

Hvad skulde det betyde.

Men Ole tog Lyset og gik ud gennem Stalden.

Man kan aldrig vide, svared han.

Hunden stod bunden og sled i Kæden. Han gik hen til den.

Hvad er det, Karro . . . . har du hørt noget.

Den sprang ophidset mod ham og han tog fat i den og slap den fri, og den var ude af Porten.

Han fulgte efter og saa den svinde bag Længerne, men blev staaende og vented. Han hørte dens Snøften og søgende Løb gennem Stilheden.

Hans Blik gled ud over Markerne i Retning

af Martin Skrædders Hus, som var hans Tanker der . . . .

Men da Hunden kom logrende tilbage, gik han ind.

Der havde vel været en Ræv eller sligt ved Gaarden.

Og han slukked Lyset og krøb i Seng, men længe laa han vaagen. Det var bleven ham skønt at tænke paa Katrine.

Naar Høbjergningen skulde begynde, havde hun lovet at ville hjælpe paa Gaarden.

Da kunde de faa Lov at snakke sammen . . . . En Følelse af Dagenes Lyst og Forventning strømmed til hans Sind. Høet gav hundredfold Duft og Dagene lo . . . . og han sovned ind.

En tidlig Morgen stod Martin ved Hegnet og stirred ind over Markedspladsen, der laa øde hen. En støvfri Regn silede ned, saa Græsset laa lysende med et dunkelvaadt Skær hen over Marken. Hans Klæder var gennemtrængt af Regnen, men han ænsed det ikke. Han stod underlig sløv i Udtryk og Holdning som en Hjemløs i den graa Dag. Saa løfted han Staaltraaden og krøb under og drev ind over Pladsen.

Han gik med Blikket søgende i Jorden.

Man kunde endnu se Sporene efter Karusellerne og Slidet af Fødderne i Grønsværet.

Et Sted standsed han og stirred paa en Pæl, der var rammet i Jorden. Den havde tjent til Støtte for en af Kraftprøverne. Han blev staaende der længe, til han langsomt drev over ad den Kant, hvor Teltene havde ligget.

Der gik han ledende fra Sted til Sted, til han fandt, hvor de havde siddet i Selskab med Karlene. Og han blev staaende ludende som over en Grav.

Inde i Byen begyndte Dagen at røre sig. Husene i Bykanten stod sløret og vaade i den graa Regn, der hang diset i Buske og Trær.

Han tog Blikket fra Jorden, da han hørte Stemmer, og flytted sig fra Stedet.

Et Par Mænd kom til Syne inde fra Byen og han listed sky hen over Pladsen for ikke at blive set.

Han gik samme Vej, som han havde gaaet Morgenen efter Markedet, ind ad Landet. Men da han naaede Markvejen, drejed han ikke ned mod Fjorden for at komme hjem, men blev ved lige ud.

Luften hviled tung over Jorden. Den daled for hans Øjne i et sivende Væde, der slæbte i Rugmarkerne og hylled Landet i en Dis.

En Milsvej ude laa en Plantage, Byen havde plantet paa nogle Lynghøje, et yndet Sommersted for Byens Folk.

Derud gik han . . . Flere Gange havde han og Katrine været der sammen. Han havde baaret Madkurven, hun havde lavet i Stand. Det var Sommeren efter deres Bryllup.

Langt borte kunde han se Granerne løfte sig bag Regntykningen. Som et sort Bjerg stod de midt i det aabne Land, der strakte sig vidtud uden Skov. En kendt Duft fra Naalene strømmed hen mod ham i det vaade Vejr.

Han fulgte Vejen ind mellem Granerne, der stod med Mørket mellem sine Stammer, uden at Dagen kunde trænge ind.

Han hørte det dryppe fra Grenene mod den naalede Bund, der laa vaad og glat under hans Fødder. Og det væsked fra Stammerne, der stod mosklædt højt op, saa han saa Væden sive til deres Rødder.

Vejen snoed sig frem mellem Højene til en aaben Plads i Udkanten, hvor Bænke og Borde stod i Rækker langs et Dige.

Han gik hen mellem dem og satte sig paa den yderste af Bænkene . . . Der havde de siddet og spist. Der hviled en egen forladt Stemning rundt om ham. Selv Papirresterne fra Madkurvene, der laa spredte omkring mellem Granerne, syntes at bære frem Mindet om en Tid, da alt havde været Glæde.

Han lagde Albuerne paa Bordet og blev siddende sammensunken i sine Tanker. Hun havde været i den lyse Sommerkjole, hun lige havde faaet. Munter havde hun pakket Kurven ud og dækket for dem med Dug paa Bordet . . . og stille havde de siddet og set paa alt om dem.

Hver Tanke bragte ham Smerte, som løb han Spidsrod gennem sit eget Savn og søgte Lindring der, hvor netop Lidelserne vented.

Længe blev han siddende uden at røre sig, medens Fugten sived gennem hans Klæder. Til han rejste sig og gik ind mellem Gangene.

De havde spadseret rundt sammen, og han fulgte den samme Vej til et Sted i Udkanten paa den anden Side . . . Solen havde skinnet i Græsset, saa Jorden laa varm. Landet stod med dræende Rugmarker og laa med støvhvide Veje.

Han stirred ud over de regngraa Jorder og saa det for sine Øjne. Saa drev han videre gennem de ødeste Gange. Ikke en Lyd naaede ham fra Mennesker eller Dyr, som var Dagen død. Til han igen stod ude paa Vejen og fulgte den tilbage.

Ved Middagstid kom han hjem og lukked sig inde paa sit Værksted.

Han saa sig fremmed om. I flere Dage havde han ikke rørt Arbejdet, der laa spredt ud over Bordet, men bare flakket om.

Han tog i Tøjet. En Følelse fra den Tid, da han havde siddet fløjtende paa sit Bord og arbejdet Dagene til Ende, strømmed gennem ham.

Pludselig smed han Hatten paa Stolen og skød Frakken af sig og stod famlende ved Væggen, da hun traadte ind.

Hun skubbed Døren til Side og stod blussende af Vrede.

Kan du tjene Penge paa den Maade?

Hendes Ansigt grinte spodsk.

Hun skulde til Byen, sagde hun. Om han havde noget at købe for . . . hun havde ikke.

Hendes Stemme sitred gennem ham. Han stak Haanden i Lommen og tog Pungen frem. Hans Fingre rysted, og hun rev den til sig og tog, hvad hun skulde have.

Der har været Bud efter Smedens Klær . . . . tror du, du kan se at faa dem færdig, hugged hun til ham. Jeg loved dem til Aften.

Læberne gik paa ham, men han fik ikke et Ord frem, og hun trak Døren i med et Smæld.

En Stund blev han staaende, som stod alle hans Sanser stille. Saa krøb han op paa Bordet og trak Tøjet mekanisk hen over sine Knæ og ledte Naalen frem og gav sig til at sy viljeløs og sløv.

Kort efter gik hun ud, pyntet med sit fine Sjal over Skuldrene. Han læned sig ivrig frem for at se.

Da hun drejed fra Laagen og gik ind mod Byen, krøb han op i Karmen og stirred efter hende, saa langt han kunde. Saa sank han tilbage og sad med Hænderne mod Bordpladen uden Evne til at arbejde.

Paa Væggen hang Tøj færdig til Prøvning og for Bordenden laa Ruller af Vadmel, der skulde skæres til. Altid havde han sat sig en Ære i at være punktlig.

Men han skød det bort fra sig og krøb ned paa Gulvet.

Hastig aabned han Døren og gik ind i Stuen. Stilheden fik ham til at træde listende over Gulvet. Han blev staaende og saa sig om. Hver Ting stirred mod ham underlig fjern og uvirkelig.

Han gik hen til Bordet og strøg hen over Pladen. Alt ligesom afspejled Følelsen i hans Hjerte. Han gik ud i Køkkenet. Bordet var skuret og hvidt . . . Orden havde hun altid haft.

Bag i Køkkenet førte en Trappe op til Loftet. Han stod tankefuld og stirred paa den, saa krøb han op. Loftbræderne knaged under hans Fødder. Det var længe siden, han havde været der.

Under Tværbjelkerne hang Vintertøjet og gamle Klæder, indhyllet og velordnet.

Paa et Søm inde under Taget hang en blaastribet Bomuldskjole. Han husked, han havde set hende i den under Arbejdet ude paa Engene. Den bar endnu Pletter af Jord, og han kendte en muldnende Lugt af Stald og Hø blandet med en Duft af hende selv.

Han lod Haanden falde og gik hen over Loftet. Hans Øjne søgte til hver Krog med et nærværende Udtryk, som fremkaldte alle de henkastede Sager sine Erindringer hos ham.

Men da han vilde gaa ned, standsed han igen ved Kjolen. Han tog i den og bredte den ud, og hans Bryst sænked sig dybt under en Strøm af Smerte.

Med Et rev han Kniven af Lommen . . . En vild Lyst greb ham til at ødelægge alt, og han flænged den igennem Snit efter Snit . . .

Han tumled ned ad Trappen. Hans Lemmer rysted og Trækkene i hans Ansigt svømmed i Graad.

Inde i Stuen standsed han ved Skabet, hvor alt hendes Tøj hang. Han aabned Døren og roded ind mellem det . . . Der hang hendes lyse Sommerkjole og Brudekjolen.

Den Tanke at volde hende ondt, gav ham ligesom et Haab om at kunne røre hendes Hjerte . . . faa hende til at føle, faa hende til at forstaa. Han rev dem frem og krammed det sammen i sine Hænder, saa flænged han til, rev det itu . . . Hver Stump, han vidste, hun havde kær, skulde han ødelægge.

Han gjorde en Bevægelse for at rive Kjolerne af Knagen og kaste dem ud i Stuen, saa hun kunde se dem, naar hun kom hjem. Men han standsed, skubbed dem ind og laaste Døren og løb af Stuen.

Hastig krøb han op paa sit Bord og gav sig til at sy.

Det var som al hans Viljekraft flammed op. Alt skulde han give hende tilbage, alt, alt . . . naar bare hun vilde forstaa . . . den skønneste Kjole man kunde faa. Og han skulde arbejde som aldrig før.

Han Øjne lyste, og der faldt et Skær af Drømme over hans forpinte Træk.

Nu og da kasted han Blikket til Ruden, men hun blev længe borte.

Han skulde nok faa Smedens Tøj færdig, det var snart gjort . . . og næste Morgen skulde hun se ham ved Arbejdet.

Ude var Regnen standset, men Luften laa tyk og graa nede over Jorden. Bladene hang vaade og tunge paa Træerne ude i Haven, uden at en Vind rørte dem. Fjorden bar Himlens Farver, men hen over Engene flød et blinkende Skær.

Ivrigt brugte han Naalen for at blive færdig. Et Øjeblik standsed han og stirred tankefuld frem for sig. Som en lysende Ide faldt det ham ind ikke at være hjemme, naar hun kom . . . saa kunde hun selv se.

En Stund efter var han færdig og gav sig til at vaske sig og gøre sig i Stand, som han plejed, naar han skulde ud.

Saa pakked han Smedens Tøj ind og tog Hat og Frakke og gik.

SMEDEN boede i Udkanten af Byen. Der blev han siddende og lod sig byde en Puns.

Han førte sig snakkesalig og lo støjende. Og Smeden, der var en sindig Mand, sad og lod ham snakke. Hans Øjne var skaansomme og saa bare i Glimt, som var han bange for at skræmme.

Aldrig havde Smeden med et Ord eller Mine røbet, hvad han vidste . . . . og Konen havde taget i Lære af ham. Saa Martin altid følte sig tryg der.

Han lod sig byde nok en Puns og fortalte om sit Besøg hos Moderen.

Maaske tænkte han paa at tage hende hjem til sig, om de kunde faa lavet Plads.

Men pludselig vilde han af Sted, og Smeden rejste sig og fulgte ham ud.

Han skulde have Tak for Klæderne . . . . og velkommen igen.

Et Stykke fra Smeden laa et gammelt Krosted, hvor Byens Folk plejed at søge ud. Som han

gik der forbi paa Vejen hjem, standsed han med Øjnene ved Ruderne til Skænkestuen.

Et Øjeblik stod han stille, han syntes, han maatte til Folk, al hans Skyhed var borte . . . . og han smilte hen for sig, hun kunde have godt af at vente ham. Saa skraaned han over Vejen og steg op ad Stentrappen.

I Forstuen hængte han Hatten fra sig og aabned til Skænkestuen. Han var vel kendt og havde ofte været Gæst der.

Det var et stort Rum med Bjælkeloft og sandstrøet Gulv.

Kromanden kom frem fra Skænken og hilste:

God Aften, Skrædder . , . . og gav ham Haanden, og Martin greb om den med sine magre Knoer.

Det var en sjælden Gæst.

Men han fik kun et forvirret Smil frem.

Han vilde blot ha sig en Øl, grinte han og satte sig ved et tomt Bord tæt ved Døren.

Hans Øjne flakked om til Bordene, hvor nogle Bønder fra de nærmeste Gaarde og unge Karle og Kuske inde fra Byen sad. Han kendte et Par Stykker af dem.

En af Karlene drejed sig paa Stolen og hilste, idet han grinende slog ud med Haanden. Og Martin bøjed sig frem og nikked med hele sin Krop.

Henne fra Skænken lød Smældet fra Proptrækkeren og Kromanden kom med Flaske og Glas. Han spurgte, hvordan det stod til.

Jo, jo, svared Martin og sad med et Ansigt af ophidset Henrykkelse.

En af Gaardmændene vendte sig bredt i Sædet.

Hvad, er det Skrædderen, sagde han med et lunt Smil og peged paa ham med Pibespidsen. Kommer du paa Kroen . . . .

Han tog sin Puns og gjorde en Bevægelse ud mod ham.

Skaal, Martin Skrædder.

Og Martin skænked i og skylled Øllet ned.

Der blev hvisket ved Bordet, og Øjnene saa til ham. Tobaksrøgen steg op om dem som fra et Krater og drev synlig hen under Loftet i langstrakte Skyer og Ringe.

Gaardmanden vendte sig til ham igen.

Vil du drikke en Puns med, Skrædder, spurgte han.

Tak, Tak, som byder. Hans Væsen strømmed over af Venlighed og Iver.

Han gik over Gulvet og der blev let mellem Karlene, som sad de og havde hans Historie til bedste.

Du er den dygtigste Skrædder paa hele Egnen, ja i Byen med, lo Gaardmanden og slog ham paa Skulderen.

Martin fik sin Puns, og de skaaled og drak.

Han blev hed i Kinderne, som steg det ham allerede til Hovedet, og hans Blik fik en bristefærdig Glans. Han lo til hvert Ord og var villig til at tjene enhver af dem.

Da begyndte han at bryde Bønderne af. Karlene vendte sig fra Bordet og saa nysgerrige til.

Tys, nu begynder Skrædderen at snakke, lo de.

En kunde vel ha Planer, ingen kunde vide, sagde han.

Han rejste sig op ved Bordet. Hans Heftighed kom som en Overraskelse.

Om der var nogen, der vilde købe hans Hus . . . .

Deres Ansigter fik et stillestaaende Udtryk, og Bønderne skeled op mod ham og vidste ikke, hvad de skulde mene, saa brast de i Latter.

Vil du rejse . . . .

Ja, svared han, det kan hænde . . . . baade jeg og Katrin.

Hans Stemme slog over og blev blød og der kom en synlig Rørelse i hans Ansigt.

Vi vil udvandre.

Udvandre, gentog alle.

Ja, vi tar til Amerika . . .

Det var en lang Rejse.

Der blev raabt til ham:

Tror du ogsaa Katrin tar med paa den.

Hans Ansigt havde et straalende Udtryk af Lykke. Alle hans inderligste Tanker og Følelser strømmed til hans Hjerne med en overbevisende Kraft. Han saa om paa dem med lysende Øjne.

Han vidste nok, der var dem, som havde deres Næse ude, men de skulde tage sig i Vare .... Der kunde nemt hænde dem baade det ene og det andet.

Han knytted sine Næver og slog ud i Luften. Og Gaardmanden tog i ham og trak ham ned.

Sæt dig nu og drik din Puns. Jeg har i al Fald ikke gjort hende noget, lo han.

Men Martin sled sig løs og sprang op. Hans Ansigt skælved af Bevægelse.

Katrine var ikke saadan, som nogen troede .... hun var den bedste Kone.

De fik ham halet ned til Bordet.

Det er sandt nok, lo de.

Jeg er saa glad, saa glad .... at jeg ikke kan være i Ro for bare Glæde.

Hans Øjne løb fulde af Taarer.

Naa, naa bitte Skrædder, drik nu din Puns.

Martin tog til Glasset, men satte det fra sig igen.

Nej, sagde han, jeg maa fortælle det .... jeg maa fortælle det.

De saa spændt paa ham.

Katrine skal ha sig en Bette.

De slog Næverne i Bordet og klasked sig paa Laarene.

Skal hun ha sig en Bette, gentog de.

Gaardmanden skød sin Stol ud paa Gulvet for at faa Plads til at le, og han løfted Hovedet ildende rød af Latter.

Det er dælemæ Løgn, Skrædder, brølte han.

Aldrig i mine Dage har jeg hørt, at der gror Græs paa Alfarvej.

Martin sprang op og stod ligbleg, til han med et Vræl røg ind paa Gaardmanden. Men denne greb ham om Haandleddet og holdt ham som en Dreng.

Men Martin sled sig løs og veg ud paa Gulvet.

Jeg skal slaa dig, jeg skal slaa dig, skreg han. En kan faa sit i Sinde.

Da kom Kromanden frem paa Gulvet og rørte ved hans Arm.

Man kan vel ha Lov til en Spøg ved en Puns, sagde han. Sæt dig nu Skrædder.

Og pludselig begyndte alle at holde med ham. Der kom noget tænksomt og menneskeligt i deres Øjne. De gav ham Ret i alt og fik ham til Bordet og skaaled og drak med ham.

Og da han en Stund senere rejste sig, lod de ham gaa.

Han gik lige hjem. Som han naaede Laagen, blev Køkkendøren aabnet og Ole Forkarl strøg over Gaarden om bag Skuret, lydløs som en Kat, uden han mærked noget.

Katrine sad paa en Stol og løste Haaret ned, da han traadte ind med Hatten paa.

Hun sad i Underskørt og Særk. Der laa et varmt Skær over hendes Kinder. Læberne var fugtige og syntes at svulme som Frugter efter Regn. Og der steg dønnende Slag fra hendes Hjerte, som havde det banket over al Maade.

Hun sænked Armene og lod Hænderne falde i Skødet.

Hvordan er det du kommer, sagde hun og saa paa ham.

Hvordan jeg kommer . . . .

Hans Stemme skingred, som skreg det inden i ham.

Hendes Væsen afkøledes for hans Øjne. Læberne lukked sig og blev haarde og spodske.

Han pusted hørlig, medens hans Næsebor drak den varme Luft, der stod i Stuen. Det smøg sig ind om ham og sprængte sig ind mellem hans Tanker.

Han traadte hen mod hende.

Bette Katrin . . . .

Hun rejste sig fra Stolen.

Kan du blive, hvor du er, du er jo drukken...

Han stod grinende, og hans Øjne saa lurende til hende.

Jo, han havde været paa Kroen.

Hans Læber fortrak sig til et Smil, som vented han at se sin Sejr. Og han blev staaende og stirred paa hende, fulgte hver Mine i hendes Ansigt, til han forstod, at hun intet vidste,

Da sprang han hen til Skabet og rev Døren op.

Her skal du se . . . . her skal du se . . . .

Han rev Kjolerne ud og kasted dem hen mod hende. Ophidselsen sprængte hvert Træk i hans Ansigt.

Det er mig, der har gjort det . . . . hvert eneste Stykke skal jeg splitte ad. Saa du tror jeg ingen Ting ved . . . . jeg er blot en skruttet Skrædder, der er god nok til at sidde derinde og slide Føden og Stadsen sammen . . . For jeg elsker dig jo.

Han sprang frem mod hende med knyttede Hænder.

Men tag dig i Vare, jeg kan gøre Ting, ser du . . . . om jeg skal rive Huset ned, skal jeg vise dig, jeg er Mand her.

Hun stod med Kjolerne i sine Hænder og holdt dem ud fra sig for at se. Graaden sprang ud af hendes Øjne.

Nej da, nej da . . . .

Men i samme Nu han kom hende nær, skreg hun op.

Jeg skal sige dig noget.

Og hun slog ham med fuld Kraft i Ansigtet og fo'r ind paa ham og kørte ham hen over Gulvet.

Du gale Menneske, skreg hun saa det skingred ud gennem Huset. Saa du tror, du skal ødelægge mine Ting.

Hun rendte ham op mod Væggen og slog løs paa ham.

Jeg vil ikke ha dig i Huset . . . . ud med dig, ud, skreg hun.

Hun spændte Armene om ham og slæbte ham til Døren. Han fik Tag i Særken og flænged den af hendes Skuldre, da hun kasted ham ud i Gangen. Og hun drev ham med Slag ud i Haven. Saa smækked hun i og laaste.

En Stund blev han staaende og sled i Døren.

Kom ikke ind, skreg hun ud.

Saa slap han og stod sløv, til han vaklende gik ned gennem Haven.

Han slæbte sig hen til Bænken under Hylden og blev siddende sammensunken som en Bylt Time efter Time . . . . Men ud paa Natten tvang Kulden ham op. En Stund drev han hjælpeløs om, saa listed han hen til Skuret og smed sig ned paa Sækkene, som laa derinde.

UDE i Fjordgabet laa nogle flade Engholme. Om Vinteren, naar Stormen satte Havet ind, hændte det, at Fjorden steg, saa kun nogle vintergraa Tuer raged over Vandet.

Nu laa de smilende grønne i det blaa Vand. Naar Vinden strøg hen over dem duvende i det høje Græs, saa det ud, som groede de af Søen og kun stod med Toppene over Vandfladen.

Naar Engene var slaaet inde om Fjorden, begyndte Høbjergningen derude. Mil oppe fra Landet kom Bønderne agende i svingende Læs til Baadstederne langs Fjorden. Og svære Baade blev lagt paa Søen og rigget med Mast og Sejl, medens Vognene stod fuldt læssede paa Stranden med Redskaber og Sager, der skulde med ud.

Pigerne satte sig i Klynger brune af Sommerens Sol med Skørterne over Knæene og trak Strømper og Sko af. Deres latterfulde Stemmer lød op til Gaardene og Husene og klang ud over Fjorden, hvis Flade laa blank og gen-

nemsigtig i den lysfyldte Luft. Støjende vaded de om langs Strandkanten med Skørterne krammet sammen i Hænderne for ikke at blive vaade, medens deres Billeder spejled sig i Vandfladen. Saa det hændte, at En blev staaende med bøjet Hoved bare for at se .... Eller de stod sammen og raabte til Karlene ude i Baadene, til Indladningen begyndte.

Da stod de paa Vognene og rakte Sagerne ned: svære Lerdunke med hjemmebrygget Øl, Kurve med Brød, spegede og røgede Køller og Faarelaar og Gryder og Kasseroller. Det var Skik at blive paa Engholmene til Høbjergningen var til Ende. Og Karlene bar det ud i Vand til Bæltestedet og stuved det i Baadene som de kosteligste Sager.

Saa tog de Leerne og kasted dem over Skulderen, medens Solen blinked i det slebne Staal .... Først da kom Turen til Pigerne. De stod med oprakte Arme og vented paa Karlene. Og de satte sig fri, i Favnen nogle med River over Skuldrene. Naar en af Karlene lod, som han vilde slippe, hvined de op og kaldte ham ved Navn.

De sad rolig paa Tofterne, til Sejlene var sat. Men da Baadene duved til og gled frem, rev de Sjalerne af deres Hoveder og vinked og vinked

til dem, der blev tilbage. Og der blev svaret fra Stranden:

God Tur og Guds Hjælp.

Til Vandets klukkende Lyd om Boven gjorde dem stille, og en Stund sad de med aarvaagne Miner uvante med den vuggende Sø.

Fra hver Gaard lagdes der ud Dag efter Dag, saa Fjorden Dagene igennem laa fuld af blinkende Sejl og Aarer som fra et stævnende Tog.

Enggaardens Baad var blandt de første. Der sad Ole til Rors.

Han var Fjordring, længre sønder, og kunde nok styre, sagde han.

Men Baadmanden, en Gamling fra Byen, sad hos ham paa Toften med Ansvar i Tale og Mine.

Ja, du har nok haft Ror i Haanden før, nikked han.

Og Ole smiled fornøjet som en Dreng.

Bønder var ikke Mænd paa Søen.

Katrine sad fremme paa Fortoften mellem Pigerne. Hun sad med Ryggen i Solen varm og rød. Sjalet havde hun skubbet ned over Skuldrene, saa Solstraalerne lyste gyldent i hendes Haar. Hendes Læber og Øjne smilte. Men hun sad stille i Pigernes Flok med en bankende Fryd i sit Hjærte.

I tre Sommere havde hun ikke været paa Holmene.

Hun hørte Baadmandens Ord og hendes Øjne var hos Ole.

Som Baaden gled ud over Fjorden, vandred hendes Øjne langs Bredderne, der syntes at løfte sig svævende over Vandene i det dirrende Lys . . . . Hun kendte hver Gaard, hvert Hus.

Hun rejste sig op i Baaden og stirred udover, som vented hun alt at se Holmene blinke frem . . . . men der var fire Mil ud.

Hun kendte Vinden stryge fra Sejlene hen over sit Ansigt og bøjed sig frem for at komme den nær. Baaden syntes at stævne op mod en skinnende Strøm, Solen drog over Fjorden.

Hun vendte sig og saa ind mod Byen.

Nej, se da, udbrød hun og peged ind, det er som Husene danser . . . . saaledes fossed Lyset over de røde Tage.

Og de vendte sig alle og sad stille og saa.

Fra en af Baadene hørtes Sang og snart begyndte Pigerne at nynne med, underlig sammenstemte, som strømmed den samme Følelse over deres Læber. Det dufted ud over Søen fra det solhede Land, hvis gyldne Rugflader og grønne Farver smelted i Sollyset og flød ud over Bakker og Held. Det var som Baadene duved og bares frem med alle Sommerens Dufte i deres Sejl.

Pludselig tog en af Karlene sin Harmonika

frem og gav sig til at spille, og alle i Baaden sad tavse og hørte paa.

Men da man begyndte at kunne skimte Holmene, brød Lystigheden ud. Man dukked sig frem under Sejlene for at se .... og Pigerne laa læned ud over Rælingen med Hænderne skyggende for Solen.

Det saa ud, som Søen brændte, hvor Holmene laa, saaledes lued Solen i det engfede Græs. Hver Linje sitred og brast for deres Øjne, flød sammen i tindrende Flader og deltes igen.

Der var Baade paa Yderholmene, kunde de se, og man raabte Gaardenes og Folkenes Navne højt til hinanden.

Masterne stod synlige i Luften i brudte Stykker skaaret itu af Lyset. Da de kom nær, kunde de skimte Folkene, der syntes at vandre tvedelte om paa de lysbølgende Flader.

Nogle af Pigerne blev staaende Resten af Farten.... de syntes at sejle ind i Solens Æventyrland. Og deres Øjne sløredes af Drømme, som saa hver for sig, hvad der fyldte dem mest ....

Da Baaden strøg ind under Holmene, rejste Fuglenes talløse Flok sig. Det var som en Vind fejed dem hen over Holmene og spredte dem ud over Søen. Der ruged alle Fjordens og Havets Fugle, Maager og Ryler .... Svaner og

Gæs. I et susende Træk holdt de sig kredsende over deres Hoveder, saa Vandfladen mørknedes under deres Skygger.

Uden Ord tog Baadmanden Roret fra Ole. Vandet var grundt, saa kun kendt Mand kunde holde Løbet. Og man sad spændt og fulgte Baadens Fart langs de grønne Bredder.

De gled ind mellem Sunde smalle som Aaer, saa de maatte tage Stagerne til Hjælp.

Da man naaede til Holmen, hvor Enggaarden havde sine Lodder, blev Ankeret kastet og Baaden sat paa Grund.

Karlene sprang kaade ud og Pigerne stod paa Tofterne og lod sig sætte i Land.

Ole gik hen til Katrine.

Da han bar hende ind, rørte hendes Fingre ved hans Kind, og han saa smilende op.

Da han satte hende paa Bredden, tog han om hendes Haand, og en Følelse af Fryd strømmed gennem dem begge, som laa Jorden ny under deres Fødder.

Pigerne gik søgende i det høje Græs, der stod saa tæt og frodig, at hvert Straa syntes at vædske af Saft, for at finde Ildstedet fra Aaret før.

En standsed og raabte:

Her var det . . . . Fjorden havde skyllet der over, men nyt Græs var skudt med Vaaren.

Og man bar Kedler og Ildstænger og Brændsel derhen og gjorde straks Ild, da alle var sultne efter Turen, medens Sejlene blev bjerget og spændt ud over Baadene fra Agter til Mast, saa man kunde søge Ly der, om Nætterne blev kolde.

En Stund senere sad de alle i Kreds om Ilden med dampende Skaale i deres Hænder og spiste og drak, medens Fuglene blev ved at kredse om dem, tættere og tættere, som havde de Reder og Yngel lige ved.

Saa langt de kunde øjne ind over Fjorden, saa de spredte Sejl af Baade, der skulde til Holmene, og paa Kursen kunde de se, hvorfra de kom.

Da den første styred ind mellem Fuglenes skrigende Flok, rev Karlene Luerne af og rejste sig og vinked og Pigerne svang deres Sjaler .... og ude fra Baaden blev der hilst igen.

Til sent paa Dagen blev de ved at komme.

Da Solen var nede, begyndte Holmene at sløres af en Dis, der fyldte deres Flader, saa de laa som en Taage over Fjorden. Men Himlen blev ved at være lys og spejled sig i Vandet med rødgyldne Striber af Solnedgangens Skær, der flød i Strømme over dets blikstille Spejl.

Rundt om fra Holmene lød spredte Stemmer

og Spil dæmpet gennem Stilheden. Pigerne rejste sig og drev om nogle med Armene om Livet, som fik den hvilende Fred dem til at aabne Hjerterne for hinanden. Eller en Karl og en Pige gjemte sig bort i Taagedisen.

Katrine og Ole gik i Følge med et Par ind over Holmen. De vaded i Driver af gult skinnende Blomster, Blaaklokker, Tusindfryd og hvide Margeriter, der løfted sig paa deres Stængler op i det frodige Græs.

De gav sig til at plukke . . . . i Morgen skulde Leen følge i deres Spor. De gik som i en Have, saa krydret og stærk steg Duften til deres Sanser.

Ogsaa Katrine bøjed sig og plukked . . . . og smilende rakte hun Blomster til Ole.

De gik underlig stille, men deres Øjne mødtes ved hver Bevægelse. Og de holdt sig tilbage og lod de andre gaa.

Da tog han om hendes Haand og hun fulgte ham uden et Ord.

En Følelse af Vemod rørte ved hans Sind, han syntes hun var bedrøvet, og han blev ved at se paa hende, medens de gik.

Her er saa skønt . . . . hun saa stille op. Aldrig havde hun seet Holmene som i Aar.

Han nikked til hende.

De kom ud paa den anden Side Holmen.

Nu og da skræmtes en Fugl op og fløj skrigende ud over Vandet. De blev staaende ved Bredden og saa over mod Naboholmen, hvorfra Stemmer hørtes ud gennem Disen.

Pludselig saa Katrine fast op paa ham.

Jeg vilde ønske, jeg kunde rejse langt langt væk, sagde hun.

Hans Ansigt blev med Et tungt af tænkende Alvor. En Lue slog ud af hans Hjerte og fortæred hvert Fnug af Hverdagenes Liv og efterlod en Følelse af Savn, som blev hendes Længsel i samme Nu hans.

Han lagde sin Arm om hende.

Jeg har dig saa kær, bette Katrin.

Han stod stammende i Ordene. Han syntes aldrig, han havde kendt det, som i Dag. Og hun spændte Armene om hans Hals og holdt sin Mund til hans . . . .

Da de kom tilbage var Ilden brændt ud. Karlene havde dannet sig Leje i Græsset og laa hyllet i Tæpper og Dækkener, medens Pigerne skulde sove i Baadene under Sejlene.

Han tog hende paa Armen og bar hende derud . . . . og hun krøb stille til sin Plads for ikke at vække de andre.

Han lagde sig ind paa Bredden mellem Karlene, men længe laa han vaagen. Han kendte

det kølige Fald af Duggen og Blomsternes krydrede Duft, som stod de i Natten uden at kunne sove. Og hen gennem Stilheden lød Vibernes dæmpede Skrig og Fløjt af Ryler . . . . og Lyde, han ikke kendte.

Før Solen endnu var oppe, klang Leerne ud over Holmene. Karlene havde ordnet sig i Rækker og mejed ned. Det var Skik at gøre Arbejdet sammen, først ved Stakningen blev Skellene sat.

Ole havde taget Føringen. I brede Sving førte han Leen gennem det drøje Græs, der vælted over Lebladet, saa han ofte maatte ryste det fri. Men han gik frem i sindigt Tempo og passed nøje, at alle kunde følge.

De begyndte ude ved Vandkanten og skred indover, saa de havde hele Holmen liggende for sig. I flere Dage vilde det vare for at gaa over den med Leen.

Efter dem kom Pigerne med Riverne og spredte og lufted, saa Sol og Vind kunde komme til. Duggen hang i Græsset og gjorde det tungt, men let tumled de Riverne, saa Skafterne dansed mellem deres Hænder.

De gik barbenede med opkiltrede Skørter, saa

Huden var vaad og skinnende, og alle havde de hvide Tørklæder bundet om Hovedet

Da Solen kom op over Fjorden, begyndte Græsset at dampe, og man kunde fra Holme til Holme se dem vade i den hvide Em, der stod dem til midt paa Livet, medens Morgenvinden strøg bølgende gennem den og bar den med ud over Fjorden.

Snart begyndte Pigerne at løsne paa Sjalerne eller Knapperne over Brystet. De gik med Ansigterne vendt mod Solen, saa Øjnene var fulde af Lys, men deres Miner bar Arbejdets tunge Ro.

Der var saa stille over Fjorden, at hver Lyd hørtes fra de mejende Rækker. Kun Fuglenes opskræmte Skrig fyldte Luften, men med en Lyd, der ligesom hørte med i Stilheden, saa den blev borte i deres Øren.

Men naar en Karl traadte til Side og hvæssed Leen, skar Strygespaanens Hvin Luften.

Kræsten gik nærmest Ole. Han havde begyndt Dagen med Skæmt, men ikke et Ord fik han igen.

Ole førte sig tavs og indesluttet bag sin Le. Men fra Tid til anden letted han paa Hovedet og saa tilbage, hvor Katrine gik med Riven i Følge med de andre, men saa drømmende stille, som gik hun for sig selv. Og han greb sig i at gaa smilende,

som gjorde Synet ham glad, medens Sveden drypped fra hans Pande og randt ned ad hans Kinder. Han blev vaad paa Bryst og Ryg, saa det kunde ses gennem Skjorten.

Saaledes gik de Time efter Time uden Standsning lige til Middag.

Da smed Karlene Leerne fra sig, hvor de stod. De retted sig dampende af Sved og strakte sig i Lænderne og gik tilbage over den slaaede Eng til Bredden, hvor Kvinderne havde tændt Ild og risted og kogt.

For det hørte til Skikken at spise godt paa Holmene.

Man stod i Klynger og tørred sig med Ærmerne over Ansigterne, medens Lerdunkene med det hjemmebryggede Øl vandred fra Mand til Mand . . .

Saa satte man sig i Græsset ordknap og træg, til Maden blev budt.

Solen stod ret ned og brændte i de svedige Rygge, men ikke et Sted paa Holmene fandtes der Skygge. Det begyndte at dufte fra det slaaede Græs, der føltes valen og varm under deres Hænder, en sød vellugtsfuld Duft, der bredte sig ud under Solen og drev med den sommerlade Vind hen over Engene og rørte ved deres Sind med en Følelse, der gjorde dem hjemme.

Pigerne holdt sig saa nær, at de kunde tage mod Skaalene, alt eftersom Karlene rakte dem til Gryden.

Pludselig gav en Karl en af Pigerne et Klask.

I blir magre i den Varme, lo han. Og i samme Nu brød Munterheden løs.

Pigerne trak sig til Side.

Kan I være skikkelige, lo de og slog efter deres Hænder.

En tjatted efter Katrine, men hun flyttted sig hastig.

Jeg vil ikke ha det, sagde hun, og hendes Ansigt fik et krænket Udtryk. Og der blev let og stiklet til hende.

Ole, der laa henstrakt i Græsset med Haanden under Kinden, blev haard i Trækkene.

Da blev man var nogle Karle, der gik i Vandet paa den nærmeste Holm. De løb hujende ud og slog Vandet i Sprøjt om sig. Kaade sprang de efter hinanden og søgte at kaste hinanden omkuld. Deres Raab skingred ud over Fjorden, medens Lyset flød i Strømme ad deres Hud.

De maatte langt ud for at faa Vand til Livet, der gik de forsigtig med Hænderne løftet over Vandspejlet . . . for pludselig kunde der blive dybt.

Da sprang et Par af Karlene op.

De vilde ogsaa bade. Og de raabte til Pigerne, om de vilde med.

Nej, lo de, men blev siddende med leende Øjne.

Imedens strakte man sig blundende i Græsset med Frakkerne over Hovederne. Kun et Par af Pigerne rejste sig og gik Arm i Arm langs Bredden.

Katrine blev siddende lænet tilbage paa Albuen i tankefuld Ro. Hun saa hen over de sovende Karle til Ole, der laa lysvaagen med Piben i Munden. Og deres Øjne mødtes i et Smil.

Han slog med Haanden i Jorden, at hun skulde lægge sig. Og hun nikked og strakte sig ud for at hvile.

En Time senere gik hver bag sin Le. Da var Tavsheden brudt. Der blev skæmtet og let mellem Pigerne og svaret i Kor fra Karlene. Og fra Holmene rundt om hørtes Latter og Raab som paa Engene hjemme ved Fjorden.

Da brød ogsaa Lystigheden ind over Katrine. Hun stod støttet til Riven midt i Solskinnet og lo, saa Karlene vendte sig mod hende. Og rappe faldt hendes Svar.

Hendes Ansigt straaled. Der kom en legende Ynde over hendes Bevægelser. Græsset røg fra Riven i kaade Kast.

Ole gik med opladte Øjne uden at slippe et Ord, der kom fra hendes Læber. Det hændte, han standsed med Leen og stod leende som hun eller svared paa et Tilraab, der fik alle til at le.

Til langt ud over Dagen blev man ved. Først da Engtaagen stod over Holmene, kasted Karlene Leerne over Skuldrene og gik til Bredden.

En Stund senere sad Ole og Katrine i en Børing Hø, de havde skubbet sammen langt borte fra de andre. Han havde lagt sin Haand over hendes og sad og stirred frem for sig med et tankefuldt Blik, saa hun maatte skotte til ham.

Aftenkøligheden strøg ind fra Søen svalende efter den hede Dag.

Hun krummed Fingrene sammen under hans Haand.

Du er saa stille, sagde hun.

Ja, Katrin . . . . man kan ha sine Tanker.

Hun læste hans Øjne i et Blik.

Henne ved Ildstedet havde en Karl taget Harmonikaen frem og gav sig til at spille. Gennem den hvide bølgende Em saa man den mørke Kreds af Karle og Piger omkring Ilden, der gløded gennem Taagen.

Alle Vegne fra hørtes Latter og Stemmer og drivende Toner fra Karlenes Spil rundtom paa

Holmene. Det naaede hen til dem. Og Sommerdagens Fred rørte ved hans Hjerte og fyldte hans Sind.

Han havde altid haft sine Planer .... han tog Haanden til sig og flytted sig urolig.

En Gang havde han tænkt at tage Jord vester i Heden, som saa mange andre havde gjort .... Men saadan noget blev jo gerne henne, naar den ene Dag gik som den anden.

Hans Øjne gled bort i Disen, som fangedes de ind af Sommeraftenens Kogleri. Hun læned sig frem mod ham og sad med halvaabne Læber, medens en bankende Uro strømmed gennem hendes Aarer.

Han kendte et Sted, hvor han kunde faa Jord med Mose og Hede, der nok var værd at bryde .... og en Skilling havde han jo ogsaa sat i Banken.

Han retted sig voldsomt op.

Og med en Kone som dig, bette Katrin, kunde det vel blive til noget .... om det ellers lod sig mage.

Hun bøjed sit Hoved og strøg sig over Ansigtet.

Jeg faar Taarer i mine Øjne, Ole, ved hvad du der siger, svared hun.

Da er det sandt hvert eneste Ord, vedblev han.

Han vidste ikke, hvordan det var .... men han havde faaet hende saa kær.

Han tog hendes Haand igen.

I den bette Skrædders Hus har du i al Fald ikke hjemme, sagde han.

Nej, nej .... jeg rendte heller i Dag end i Morgen.

Hun saa paa ham med taareblændede Øjne.

Om du bad mig, bette Ole, vilde jeg rejse med dig til Amerika, om det skulde være.

Taarerne strømmed ud af hendes Øjne, og han tog om hende og lagde hende tilbage i Græsset og dækked hendes Ansigt med Kys.

Rundtom paa Holmene var der bleven stille. Natten stod med et hvidligt Lys ude over Fjorden, saa man kunde se Landets skarptskaarne Silhuet. Nu og da kom Vinden med en hviskende Lyd eller et skingrende frydefuldt Hvin, der slog ud i Stilheden fra en af Holmene.

I tre Dage blev man ved at føre Leerne videre ind over Holmene. Som en Slaglinje skred man frem i det høje Græs, der stod rankt og smilende lige til det faldt. Men paa den fjerde begyndte Leerne at standse og man saa Karlene bære dem tilbage til Bredden og lægge dem i Bunke som Sværd, der skulde hvile.

Pigerne var begyndt at stakke. Da tog Karlene

til Riverne, og man saa dem gaa i Baadene og ro om mellem Holmene for at hjælpe, hvor det skorted.

Alt maatte være stakket inden næste Dags Aften, da Slaagildet skulde fejres, et Sammenskudsgilde, hvor enhver var Gæst.

I Løbet af Dagen kom et Par Baade sejlende ud inde fra Fjorden, lastet med Bagværk og Drikkevarer.

Koner og Piger begyndte at sysle omkring Ilden og ordne til Gilde. Men Dagen gik til Ende, før sidste Stak var sat.

Rundt omkring fra Holmene kom man roende med Flag i Mast og under klimtende Musik, medens Højtidsdagen lyste fra deres Ansigter.

Slaaen var til Ende . . . . Slaaen var til Ende.

Lod man Blikket glide ud over Holmene, da stod der Stak ved Stak. De store Engflader havde skiftet Farve. De laa lyse med den stubbede Bund, der var riflet af Leernes Skar og saa aabne, at man kunde se hver Fugl, der slog ned. Kun hist og her langs Bredderne stod Rør og Siv ellers kunde man se hen over dem som over Fjorden.

I Morgen skulde der lastes og Hjemfarten begynde.

Kvinderne havde bredt Duge ud over Marken

og dækket med Steg og Skinke og Brød. Og der væltedes et Par Stakke, saa man kunde ligge blødt. I Høet rundtom stod Fade med Øl og Dunke med Brændevin, som var kommen ud med Baadene.

Det første Glas blev drukket i Alvor og med højtidsstemt Ro, medens Krusene stødtes sammen.

Skaal og Tak for godt Arbejde, lød det Kredsen rundt.

I dyb Stilhed tog man fat paa Spisningen fra det bugnende Bord. Men snart lød Larm af Stemmer og Latter. Den sommerlige Vind kom med drivende Byger fra den duftende Hø. Luften summed og sang af Insekter og tusind sommerlige Lyde, og hen over de skinnende Duge flagred Sommerfuglene paa deres søgende Flugt efter en honningsød Blomst fra de slaaede Enge, hvor Leen havde taget deres Føde.

Da fik man Øje paa en Baad langt ude paa Fjorden. Den havde Stævnen mod Holmene og flød i Sollyset, der syntes at bære den did.

Alle løfted Blikket og fulgte den, til man saa der kun var en Mand i den. Og det lød Kredsen rundt, hvem det kunde være.

Nu og da saa man Aarerne blinke over Vandfladen og dyppes i det blændende Lys.

Til pludselig En raabte:

Det er Skrædderen.

Og i samme Nu brast Latteren løs. Der blev raabt, han havde nok Violinen med . . . . og kom for at spille.

Kræsten grinte over til Katrine.

Der har du din Mand, bette Katrin.

Hun blev flammende rød og Ole, der laa ved hendes Side, trak i Brynene og mørknedes i hvert Træk.

Man var næsten færdig med Maaltidet, da han naaede frem. De fulgte ham med nysgerrige Øjne. Han krøb over Rælingen og stod i Vandet til over Knæene og haled Baaden ind.

Da Pigerne saa ham tage Violinkassen op fra Baaden, raabte de højt af Glæde. Saa vaded han ind og kom grinende op fra Bredden med et Par Flasker i Favnen, sær i Gangen, saa man kunde tro, han var drukken.

Han standsed paa Afstand og hilste med et Buk.

Her kommer jeg, sagde han skingrende højt. Kan En faa Lov at give sin Part med.

Og man raabte i Kor:

Velkommen til Holmene . . . . Velkommen Skrædder med dig selv og din Fedel.

Hans Øjne strejfed om mellem dem og hver fik en Følelse af hans Blik. Blot Katrine sad uden at ville se paa ham.

Men han saa hende .... Disse Dages Sol havde foldet hende ud frodig som Holmenes Enge.

En Karl trak ham i Frakken ned til sig i Høet, og han vælted Flaskerne ud over Dugen.

Det er min Part, lo han. I faar ta den, som den er.

Man skød Fadene hen til ham og skænked for ham.

De begyndte at rejse sig, nogle af Karlene greb Pigerne om Livet og svang dem ellevilde rundt eller tog om hinandens Arme uden at ville slippe, som trængte de til øjeblikkelig at faa prøvet deres Kraft.

Man raabte paa Dans og der blev ryddet Plads. Et Par af Pigerne kom til Martin og tvang ham op og rakte ham Violinen.

Han skulde spille.

Paa flere Steder ind over Holmen blev der danset endnu, medens Solen stod paa Himlen. Det var som standsed den en Stund for at være med. Den lo i deres Øjne og bredte sit hvidlige Skin ud under dem som et Tæppe, hvorpaa de kunde træde. Medens Høstakkene stod lysende med Toppene i Skæret, saavidt man kunde øjne og strakte deres Skygger hen over Engene.

Martin fik Plads i en Børing af Hø, de skød sammen til ham.

Jo, jo, han skulde nok spille, lo han.

Han syntes lystig som Stemningen om ham.

Jeg er kommen for det samme . . . jo, jeg er kommen for det samme, gentog han.

Og han stemte Violinen, medens Karle og Piger stod Par ved Par og vented, til han spilled op. Saa svang de sig hen over den engede Grund, der gynged under dem.

Et Sted traadte man i Ringdans. Haand i Haand jog de syngende af Sted, til pludselig hele Kæden svinged ud i dansende Par og sluttedes igen.

Der var Ole og Katrine. Et nedstemt Smil laa over hendes Ansigt, men naar Ole greb hende om Livet. lo hun højt under den viltre Fart.

Han bøjed sin Mund til hendes Øre.

Du skal ikke bryde dig om ham.

Men hendes Smil blandedes af Vrede og Foragt.

Hun kunde genne ham væk for alles Øjne, svared hun. Han er blot kommen for at gøre Fortræd.

Naar man en Stund havde danset det ene Sted, løb man til det næste.

Om Martin holdt Kredsen sig størst. Han havde Ord for at kunne spille til Dans . . . og han spilled med Lyst, som nød han selv Morskaben mest.

Hos ham i Høet laa en Dunk med Øl og en

Flaske med Brændevin. En Spillemand maatte have, hvad han trængte.

Det kom igen fra Strengene, lo man.

Naar han tog sig Hvil, flakked hans Øjne om blandt de dansende, til han fik hende at se. Da gled han ud af Lystigheden og sad med stirrende Øjne fjernt fra alt. Til Karlene og Pigerne igen raabte, han skulde spille.

Til langt ud paa den lyse Nat blev man ved at danse. Var en Spillemand træt, tog straks en anden hans Plads. Men Martin blev ved . . . hans Hænder syntes gale efter at spille.

Fjorden blev ved at ligge luende rød, til den hvide Nat stod over Landet og fyldte Havet og Fjorden med sin dugrene Farve, medens Engtaagerne slog Kres om de dansende og svøbte dem i Slør og Slæb.

Pludselig flammed et Baal op nede ved Bredden og kasted sit Skær vidtind over Holmene og ud over Fjorden. En hel Stak havde man stukket i Brand.

Alle strømmed til og greb hinanden i Hænderne og sprang hujende i Ring om den herlige Ild.

Ogsaa Martin kom til. Han stod med Violinen knuget i sin Haand og stirred ind i den springende Flok.

Men hun var der ikke . . . nej, hun var der ikke.

Da sneg han sig væk og blev borte i Taagen.

Han hørte det hviske og le rundtom fra Stakkene . . . Det kogled fra hvert Sted. Med vidtaabne Sanser kasted han sig ned og blev liggende og lytted . . . Luften var ikke Luft, men Bølger af strømmende Liv fra det udaandende Hø. Nattens Lys ikke Lys men et Blændværk af Syner og Lyde, der steg frem af Jorden som Drømme paa de Saliges Ø.

Han krøb frem gennem Taagen, standsed ved hver Stak, til han hørte, hvad han vilde . . . Hans Hjerte hamred, Sommernattens Lyde slog sammen i hans Blod.

Men hun var der ikke

Han blev drivende vaad af Dug paa Hænder og Klæder, men krøb videre.

Da fik en Lyd ham til at rette sig op. Han stod halvoprejst med udspilede Næsebor.

Da lød det igen . . . Det var hende.

Han lod sig falde fladt ned. Saa løfted han sig paa Albuerne og skød sig lydløst hen mod Stakken.

Da hørte han Ole hviske hendes Navn, salig og ømt, som han selv gennem Aar og Dag havde baaret det i sit Hjerte.

Ubevægelig blev han liggende i samme Stilling, til Lemmerne stivned af Smerte.

Han hørte dem røre sig i Høet , . . Det var som Jorden stønned i hans Øren.

Han maatte flytte sine Hænder, saa det rasled i Høet, og i samme Nu blev de stille.

Hvad var det, hørte han hende sige.

Men han blev liggende og turde knapt aande.

Han hørte Katrine komme om bag Stakken med Ole efter sig.

Da gav hun et skingrende Hvin.

Der ligger En.

Og Ole var over ham i et Spring med Næven løftet til Slag, men standsed, og greb ham i Nakken og hev ham frem paa Jorden.

Kender du ham, Katrin?

Martin tumled op.

Da sprang Katrine hen mod ham.

Er det dig . . . der kryber om mellem Stakkene for at lure, skreg hun.

Og hun slog ham over Ende, kasted sig ned over ham og blev ved at hugge løs.

Jeg skal vise dig noget . . . jeg skal vise dig noget, skreg hun for hvert Slag, til Ole traadte hen og rejste hende op, men hun blev ved at sparke til ham.

Han krøb hen ad Jorden snublende over sine Hænder, til han sprang op og løb sanseløs af Sted hen mellem Stakkene ud mod Fjorden,

som vilde han søge Redning der. Han løb hen langs Bredden, til han naaede hen mod Baaden.

Endnu kvulmed Asken fra det udbrændte Baal. Sommernattens Jubel var til Ende, ikke en levende Sjæl var at se . . . ikke en Lyd naaede hans Øre, som gled alt ham sanseløs forbi.

Han blev staaende længe paa samme Sted, til han med Et vaded ud i Vandet og krøb op i sin Baad.

Sløv satte han sig paa Toften og fik Aarerne ud og gav sig til at ro famlende som et Barn, der ikke kunde magte Aarerne. Men let gled Baaden ud paa den nathvide Fjord.

Da slap han og lod Aarerne hænge i Tollene, medens han bøjed Hovedet i sine Hænder og blev siddende med Albuerne paa sine Knæ.

En natlig Vind strøg ind gennem Fjorden og fik Baaden til at vugge, saa Aarerne gled af Tollene og faldt i Søen uden han agted derpaa.

Hele hans Sjæl var træt . . . Han syntes han følte Havet suge Fjordens Vande ud, saa Baaden gled med paa dens Strømme. Til han af Udmattelse sank ned fra Toften og blev liggende paa Bunden af Baaden.

I Dagningen kom et Par Fiskere roende ind over Fjorden paa Vej til Købstaden og blev var den drivende Baad og fik ham bjerget over til sig. De satte ham paa Toften og fik med Besvær ud af ham, at han kom fra Holmene.

Da lo de, han havde vel ligget i Baaden og sovet Rusen ud.

Saadan gik det, ja, saadan gik det . . . . men aldrig havde de set nogen komme sejlende til Byen uden Aarer eller Sejl. Men han kunde takke Gud, at Strømmen bar ind, ellers havde han været til Havs nu.

Og Ansigterne fik Præg af deres Tanker.

Men Martin blev siddende sløv. Og de tog til Aarerne og lod ham sidde.

Da de naaede ind til Havnen og havde fortøjet, hjalp de ham i Land.

Hans Baad, som de havde haft paa Slæb, kunde vel ligge der, spurgte de.

Han bare nikked og fulgte dem slingrende ind over Bryggen. De saa nysgerrige til ham med et Udtryk af Medynk.

Du kunde nok trænge til en Dram, sagde de, om der ikke er stængt.

Ved et af Beværtningsstederne stod en Pige fremme i Døren med Fejekosten i Haanden og saa opmærksomt til.

De rørte ved ham for at faa ham med, men han gjorde en Bevægelse, som ønsked han bare at gaa.

Da tog de ham under Armen.

Du kan nok trænge til noget varmt, sagde de og førte ham hen mod hende.

Pigen stod ventende, til de kom.

Det var en fra Holmene, lo de. De havde fundet ham paa Fjorden drivende i en Baad. Han var vag og trængte til en Kaffe og en Dram.

Pigen slog Hænderne sammen.

Herre Jøsses, udbrød hun. Det er jo Martin Skrædder. Saa han havde været paa Holmene.

Og Fiskerne fik ham med ind. De skød ham ind paa Bænken og gned sig tilfreds i Hænderne.

Ja, det havde været skønt paa Holmene . . . . Himmel og Hav havde jo ligget i et Blegn.

Men Martin sad med Armene paa Bordet og Blikket stift frem for sig uden at høre.

Da Pigen kom med Kaffen, skænked de for ham og stødte Kopperne mod hans og skaalte. Han tog famlende om sin og løfted den rystende til sine Læber.

Da skotted de til hans Ansigt og blev tavse. Han saa ud som en Syg.

Den varme Drik fik ham ligesom til at slaa Øjnene op. Tankerne rørte sig i hans Hjerne, men han var uden Vilje til at spørge.

Pigen stod midt paa Gulvet.

Du har slaaet dig, Skrædder, smilte hun og pegte mod hans Ansigt.

Og han tog sig hastig til Kinden. I samme Nu lyste Bevidstheden gennem hans Sind. Han rejste sig og stod med Hænderne støttet mod Bordet.

Han vilde gaa, sagde han.

De tog i ham for at faa ham til at drikke sin Puns, men han traadte ud paa Gulvet, og de lod ham gaa.

Da kom Pigen hen til Bordet med ynkende Mine.

Sølle Menneske, sagde hun og gav sig til at fortælle, hvad hun vidste.

Han gik ravende hen langs Fortorvet med Armene ud fra sig, som kunde han sætte i Løb.

Fra Fjorden drejed han op gennem en Gade med toppede Brosten og Græs langs Husrækkerne. Hans Taaspidser stødte snublende mod Stenene, saa han slingred ud i Rendestenen og ud paa Gaden.

I en Port stod to Mænd og holdt Morgenpas-

siar med Langpibe i Munden. Da de saa ham komme, stak de til hinanden.

Det var pinedød Skrædderen.

Godmorgen, raabte de til ham, da han gik forbi.

Men Martin slingred til Side i Skyndingen. Og de lo højt.

Henne i Gaden kom nogle Piger og Drenge ud fra Husene paa Vej til Skolen. De standsed paa Hjørnet og vented paa hinanden, da de fik Øje paa Martin.

Hej, se ham der, raabte En.

Hele Flokken stod med Hovederne vendt mod ham.

Det er Martin Skrædder, raabte de. Han er fuld . . . . han er fuld.

De stod stille, til han kom forbi, men da han drejed om Hjørnet, skreg de:

Hej, Skrædder, du er fuld . . . . bette Skrædder, du er fuld.

De løb efter ham . . . . men Martin skyndte sig uden at høre. Da sprang en af Drengene frem og greb ham i Frakken, saa han vendte sig om. Og hele Flokken stod skoggerleende og skreg i Munden paa hinanden:

Du faar Høvl af din Kone . . . . Hun har Besøg af sin Kæreste . . . .

Han stod stirrende. Men pludselig gik det op for ham, hvad de raabte. Hans Blik gled sky til Hu-

sene og hans Ansigt blev fuld af Fortvivlelse og Skam. Og han skyndte sig af Sted for at slippe bort.

Men Drengene fulgte efter. Et Par sneg sig ind paa ham og greb ham igen i Frakken.

Katrin har slaaet op med sin Kæreste . . . .

Da snoede han sig rundt og løb rasende ind mellem dem, snart efter en snart efter en anden.

Jeg skal slaa jer . . . . jeg skal slaa jer.

Folk kom til Vinduerne og Dørene blev aabned rundtom.

Det er Martin Skrædder, lød det, og alle stod med grinende Ansigter.

Da fik han fat i en af Drengene.

Jeg skal slaa dig, skreg han og greb Drengen i Haaret og vælted ham om paa Gaden.

Da sprang Mændene til og tog fat i ham.

Slip da Drengen . . . . og de rev ham fra ham.

Martin stod skælvende og skreg højt med knyttede Næver. Men Mændene stilled sig mellem ham og Drengene.

Gaa nu hjem, sagde de. Og han vakled af Sted, idet han Gang efter Gang vendte sig og trued.

Han næsten løb gennem Gaden. Taarerne strømmed fra hans Øjne og det hulked i hans Bryst. Da han naaede ud til Landevejen, hvor Gaden hørte op, gik han gispende.

Hans Tanker var fuldstændig klare. De havde

raabt efter ham, hvert Ord kom igen i hans Øren, og han gentog dem højt . . . Altid havde han næret den mest indtrængende Agtelse og Respekt for Byens Folk . . . . de havde været med i hans Fremtids Drømme. Og han fik en Fornemmelse, som var der ikke det Sted, han kunde være uden at møde sin Skam.

Han gik op gennem Haven og stod famlende ved Døren, til han fandt Nøglen og lukked sig ind.

Inde paa Stuegulvet sank han ned paa sine Knæ og blev liggende stønnende med Ansigtet i sine Hænder.

Hjælp mig, hjælp mig, Herre Gud . . . . Jeg gør en Ulykke, jeg gør en Ulykke . . . . saadan kan jeg ikke leve.

Han vred Hænderne i den yderste Nød og laa hulkende med rystende Lemmer, medens Solen lyste ind gennem Ruderne og hen over ham, som var det selve Guds Øje, der saa til ham i hans Nød. Han vedblev at gentage Ordene, til han rejste sig og vandred frem og tilbage over Gulvet.

Men pludselig gik han til Døren og stænged af. Han tog i den for at prøve og gik saa ud i Køkkenet og saa efter, om der ogsaa var stængt.

Da han kom tilbage standsed han og lod Blikket glide ud over Fjorden.

Endnu var Baadene ikke at se, men Vinden

var god, saa snart vilde de vise sig lastet med Hø til højt paa Masterne.

Han trak Gardinerne til og veg tilbage, som søgte han at stænge enhver Mindelse ude. Han sank ned ved Bordet og blev siddende og stirred i stum Haabløshed ud i det halvdunkle Rum. Kun nu og da løfted han sine Hænder og lod dem falde mod Bordpladen.

Hvorledes skulde han kunne leve .... han kunde jo ikke gaa et Skridt.

Nej, nej, ... Hvorledes skulde han dog kunne leve .... hun skulde blive Oles....

Han kasted sig ned over Bordet og bored Ansigtet i sine Arme. Udmattelsen lammed hans Lemmer. Tiden gled ud for hans Bevidsthed, og han blev siddende i samme Stilling, medens Dagen skred ham forbi.

Men ud paa Eftermiddagen fik et drønnende Brag ham til at fare op. Han sad med vidtaabne forvirrede Øjne, til han sansed, hvad det var.

Hastig gik han til Vinduet. Himlen hang bælgende sort ude over Fjorden, hvis Flade lyste frem under Mørket. Han hørte Tordenen rulle over Vandet, til den braged ned som et Skred, der vælted sig ud over Jorden. Og han saa Lynene spalte Himlen, saa Fjorden og Landet rundtom stod i en Lue.

Han pressed Ansigtet mod Ruden og spejded ud mellem Lynene.

Om Baadene skulde være paa Hjemfart nu.

Alle hans Sanser spændtes.

Om Katrine var paa Fjorden.

Hele Rummet laa trykket under et vældigt Pres, der hvert Øjeblik kunde løse sig ud, rive Vandene op og kuldsejle selv den stærkeste Baad.

Han kunde ingen se .... men de maatte være paa Fjorden.

En anelsesfuld Angst slog gennem ham. Der kom Rædsel i hans Øjne .... han saa Baaden ligge med bjergede Sejl. Karlene havde Aarerne ude, og de skreg blege af Frygt til hinanden .... Hun laa i Høet klamret til Masten.

Da saa han hende myg og bedende.

Med et sprang han til Døren, rev den op og løb ud gennem Haven og videre ned over Engene til Fjorden.

Han standsed paa Stranden og spejded ud. Under Lynene kunde han se Brinkerne langt ude rejse sig over Vandet i klare Blink, der skar fra Bred til Bred. Hele Fjorden sang under Bølger af Lyde, der rulled ind, og Vandet duved under Luftens Tryk, men naar Stilheden fulgte, hørtes Rørenes Raslen langs Bredden.

Baaden kunde han ikke se.

Han løb hen langs Stranden til Baadstedet, hvor Enggaardens Baad plejed at lande.

Den var ikke kommen . . . . Da maatte de være paa Fjorden.

Saa løb han videre udover. Det var som et Nødraab skingred gennem hans Sind og kaldte ham til, at han kunde hjælpe.

Da begyndte Luften at suse, et Vindstød jog hen over Fjorden, hvis Rør bøjed sig som Straa, og det strøg hvinende ind over Landet. I hele Straaler slog Regnen ned, huled Sandet og smelded over Vandfladen.

Men han blev ved at gaa videre og videre. Vandet strømmed af hans Klæder og gennemblødte ham til Huden.

Da linded det gennem Rummet, Jorden blev svævende let, medens hver Ting aanded befriende ud.

Men han vedblev at vandre, til han satte sig paa en Skrænt.

Baaden maatte dog komme . . . de plejed jo at holde langs Bredden, saa de maatte sejle ham forbi.

Og han blev siddende sløv og stirred ud over Fjorden.

Han vilde blot se dem komme . . . .

Ud paa Aftenen ankred Baaden op uden for Enggaarden, saa nær Stranden, at Karlene kunde vade i Land. Den havde ligget opankret langt ude, medens Tordenbygen trak over Fjorden.

Regnen var stilnet og Fjorden laa rolig med et mælkehvidt Skær. Oppe fra Gaarden svinged Vognene ud gennem Porten og kom i Trav ned mod Fjorden, før de endnu havde naaet Land. De havde længe været ventet.

Ole tog Katrine paa Skulderen og bar hende ind, højt løftet over Vandet som en kostelig Skat. Og der blev vinket og raabt i kaad Glæde.

Man vilde læsse Høet med det samme og bjærge det til Gaarden. Og man skød Vognene ud i Fjorden saa langt, at kun Bundfjælene stod tørre, medens Karlene greb Forkene og bar Høet i svingende Byrder over deres Hoveder fra Baaden til Vognene, hvor Pigerne tog imod.

Da der var læsset blev Baaden gjort klar og lagt ud til næste Morgen, og Vognene kørte til

Gaarden med Pigerne højt paa de svingende Læs.

Gaarden var oplyst og det straaled fra Ruderne som til Gilde. I Folkestuen stod der dækket med Mad og Drikke til de Hjemvendte.

Under Morskab og Snak blev der spist og drukket. Alle havde nok at fortælle. Og Hjemmefolkene sad smilende og hørte paa, som havde Ordene Æventyrets sælsomme lokkende Klang.

Konen vilde have Katrine til at blive Natten over paa Gaarden.

Men hun vilde hjem, sagde hun.

Da hun gik, stod Ole i Porten. Han var mild og hengiven i hvert Træk. Stille tog han hendes Haand og Kærligheden straaled i deres Øjne.

Om En kunde gaa med dig nu, Katrin, sagde han.

Hun gav sig ind til ham.

Du kan jo komme . . . Jeg er saa lykkelig, Ole.

Og hun løste sig ud fra ham.

Da greb han om hendes Hænder.

Vil du sværge til, hvad du har sagt.

Ja, ja, Ole . . . alle mine Dage.

Han knuged hende ind til sig.

Da skal det ikke vare længe, bette Pige, før vi tager herfra.

Han blev staaende i Porten og vinked, saa længe han kunde se hende.

Sommernatten stod som en hvid Dag ud over Engene og Fjorden. En mild Kølighed strømmed over Jorden blandet med alle Slags Dufte fra Markernes Urter og Blomster.

Hun gik let og rask fuld af jublende Fryd. Hver Dag havde Oles Ord fyldt hende med Glæde og baaret hendes Tanker ud til den Egn, hvor han vilde tage Jord, og hvor hun allerede syntes at være hjemme.

Hun havde levet i de usete Stuer . . . i Stald og Lo . . . og vandret over de Marker, de sammen skulde bryde.

Hun kendte en brændende Længsel, en frydefuld Drift, der strømmed gennem hende i Bølger af Ømhed.

Da hun naaede ud paa Vejen, gled hendes Øjne hen over Enggaardens Rugmarker, der strakte sig ud som en sommernatsdiset Sø.

Om en Uge skulde Høsten begynde. Da vilde hun tage Arbejde med paa Gaarden . . . . Maaske kunde hun ogsaa komme til at sove der.

Hun saa den høstgyldne Dag lyse over det bugnende Land og hørte alle de kendte Lyde fra Leer og Stemmer, Vogne og Heste og Fugle . . . og saa Kornblomster og Valmuer smile mellem Rugen.

Se der . . .

Hun sprang over Grøften og plukked en brændende rød Valmue, men saa sart var den, at Bladene faldt, da hun brød den fra Stilken.

Da hun naaede hen mod Huset, sagtnedes hendes Gang. En Følelse af Uvilje slog hende i Møde . . .

Hvorfor var hun ikke bleven paa Gaarden. Da følte hun sit Hjerte banke.

Han havde jo sagt, han vilde komme.

Hun gik ind gennem Haven og fandt Døren aabnet.

Sommernatten lyste ind i Stuen. Et Øjeblik standsed hun paa Tærskelen og saa sig aarvaagen om. Hun drejed Hovedet lyttende mod Værkstedet.

Nej, han var ikke hjemme . . . og dog følte hun en Ængstelse fare gennem sig.

Hastig traadte hun hen til Bordet og fik Lampen tændt og stod stille og lytted. Saa gik hun ud i Køkkenet og saa efter. Alt stod urørt, som havde der ingen været i Huset længe.

Hun gik tilbage gennem Stuen og ud i Gangen og stod stille og lytted, før hun aabned til Værkstedet. Hun løfted Lampen højt op, for bedre at kunne se.

Men der var tomt, og hun saa Arbejdet ligge uordnet paa Bordet.

Saa stængte hun Døren til Haven.

Hun satte Lampen paa Bordet og trak for Vinduerne og gav sig til at løse sit Sjal og Tørklædet, hun havde om Hovedet. Langsomt begyndte hun at klæde sig af, til hun kun iført Skørt satte sig hen ved Bordet for at vente.

Hendes Sind var fuldt af ængstende Uro, men Ole vilde jo komme . . .

Hun drejed Ansigtet lyttende mod Ruden, og hun kendte Stilheden om sig, som sad hun ene derude paa Engene. Hun hørte det knirke i Loft og sprække i Væg. Den mindste Lyd tog om hendes Hjerte og gjorde hende bange. Gentagne Gange rejste hun sig og gik til Ruden.

Bare han snart vilde komme.

Da Martin ud paa Natten slæbte sig hjem nede fra Fjorden, saa han en Mand komme gaaende ad Vejen. Han standsed sløv af Udmattelse for at lade ham komme forbi. Men i samme Nu blev han opmærksom. Han bøjed sig stirrende frem for at gennemtrænge Natten, til han smed sig plat ned for ikke at blive set.

En Stund laa han støttet paa Albuerne og fulgte ham med Blikket hen ad Vejen.

Jo, det var Ole . . . .

Saa krøb han paa alle fire efter ham hen mod

Huset. Han kunde se Lyset skinne gennem Ruderne ud paa Vejen, som var han ventet.

Ole standsed forsigtig ved Laagen og spejded ind. Og han hørte ham smække med Laasen.

Martin rejste sig op af Spænding, da han saa Døren gaa op og Katrine staa i Aabningen med Lampens røde Lys bag sig. Hastig gik Ole gennem Haven, og han hørte deres Stemmer hen til sig, saa blev Døren lukket.

Han løb frem til Vejen. Han stønned højt og stod svejende under Aandedraget, til han sprang op over Vejen og styrted ind gennem Haven.

Han greb i Døren og slog løs med begge Hænder i afsindigt Raseri.

Luk op, luk op, skreg han. Jeg vil ind.

Han stod stille og lytted. Da saa han Lyset blive skruet ned, og han dundred igen og rev i Dørgrebet. Men ikke en Lyd hørtes inde fra Huset.

Hans Sanser omspændte Stilheden derinde. Han hørte hviskende Lyde sive gennem Muren. Hans Haand slap Grebet, og han vakled tilbage med Øjnene mod Ruden. Til han pludselig bøjed sig ned og søgte efter en Sten, men retted sig igen og stod hjælpeløs slap under en Hvirvel af vilde Tanker og Følelser.

Han gik omkring Huset og standsed ved Pumpen, idet han krampagtig knuged Hænderne om Stangen, og han blev staaende i samme Stilling, til hans Hænder faldt udmattet ned.

Da vakled han hen til Skuret og famled sig ind. Hans Fødder stødte mod Øksen, der laa mellem Tørvene, og han bøjed sig hastig og stod med den i sine Hænder. En Følelse af vild Magt rejste sig i hans Sind,

Nu kunde han komme .... Nu kunde han komme.

Men han rørte sig ikke.

Han stødte mod Kassen, der stod mod Væggen, og sank viljeløs ned, men blev siddende med Hænderne knuget om Skaftet og Øksen mellem sine Knæ. Hans Ryg bøjed sig ludende frem, og han støtted Albuerne mod Knæene og sad stirrende ned i Mørket, der fyldte Rummet om hans Fødder, medens Sommernatten skred hen over Landet med sit hvide Skær af Dagen, der skulde komme.

Øksen faldt ud af hans Hænder. Han sad med vidtaabne stirrende Øjne ubevægelig, som han sov.

Dagningen lyste ind gennem Døren og rørte ved ham uden at vække ham. Men pludselig fik en Lyd ovre fra Huset ham til at dreje Hovedet, som havde han siddet aarvaagen stille og lytted Natten igennem.

Han traadte hen til Døren. Solen var endnu ikke oppe, men Himlens Lys laa over Landet. Stærene sad kvidrende paa Taget og vented Solstraalerne skulde komme .... men Dagen var ham sanseløs fjern.

Han gjorde en Bevægelse og traadte ud i Gaarden med Øjnene mod Ruden .... Da stod det ham klart, at han maatte været gaaet.

Hastig gik han omkring Gavlen og standsed lyttende ved Huset. Men han hørte kun Fuglenes Sang.

Saa traadte han til Døren. Den var aaben, og han listed ind gennem Gangen.

Han lagde Haanden paa Klinken til Stuen og trykked den lydløs op. Han standsed ubevægelig paa Tærskelen.

Dagningens Lys sived ind gennem Gardinerne og flød ud over Gulvet og hen over Sengen, hvor hun laa.

Hans Øjne traadte frem af deres Huler i et afmægtigt Blik. Hun laa sovende paa Ryggen .... Hendes Bryst svulmed og Ansigtet syntes at smile. Særken var aaben, saa han kunde se den bølgende Hud. De nøgne Arme laa udstrakte over Dynen ....

En svimlende Følelse af Ulykke og Gru jog gennem ham. Det saa ud, som vilde han springe

frem. Men i samme Nu retted han sig og stod stiv og dirrende. Hans Fødder flytted sig tilbage, og han veg ud i Gangen med Øjnene hængende ved hende til, han styrted ud.

Han løb om Gavlen. Hans Bevægelser fjered af Ophidselse og Kraft. Han stødte Døren til Skuret op og greb Øksen.

Et Øjeblik efter stod han i Stuen. Hans Øjne flammed i vanvittigt Had . . . .

Han svang Øksen i et hvinende Hug. Hun rørte sig, før den traf. Hendes Legeme bøjed sig sammen for at komme op og Hænderne spændtes i Dynen. Hendes Øjne stod vidt aabne og hun gav et skingrende Skrig . . . . før næste Hug traf. Da faldt hun tilbage tungt som en Død.

Et Øjeblik stod han stirrende paa hende, saa slap hans Haand Øksen.

Og han traadte tilbage over Gulvet, til han vendte sig og gik ud af Stuen og ned gennem Haven langsommere for hvert Skridt.

Hans Haand famled ved Laagen, men han blev staaende.

Tankerne gled ud af hans Sjæl, uden at han evned at holde dem fast. Han syntes der var noget, han skulde gøre . . . .

Træerne og Buskene i Haven blev borte for hans Øjne, og et tomt Rum lukked sig om ham

Han boret Blikket ind i Lyset for at holde det fast, men han saa det glide, glide. Og han blev staaende uden Sansning. Saa vendte han sig og gik tilbage mod Huset med underlig famlende Skridt.

Han gik ind paa sit Værksted, men lod Døren til Gangen staa. Hans Øjne stirred udslukt hen over Bordet. Og han greb om Bordkanten med begge Hænder og krøb op og satte sig paa sin Plads ved Vinduet med Benene over Kors og Hælene trukne ind under sig. Hænderne tog famlende i Tøjet og trak det hen over hans Knæ . . .

Saaledes sad han, da Søren Kusk kom kørende forbi med Mælk til Byen.

Han havde ikke været i Huset siden Markedet, men han havde nok hørt . . . .

Fra Vejen saa han Martin sidde ved Vinduet, og han holdt Hestene an. Maaske var Katrine endnu paa Holmene.

Han steg af og gik ind gennem Haven, men standsed udenfor Døren og stamped højlydt for at blive budt ind.

God Dag, sagde han højt.

Da han ikke fik Svar, traadte han ind i Gangen. Hans Ansigt grinte, som vented han sit.

Da faldt hans Øjne gennem Døren til Stuen . . . hastig gjorde han et Skridt frem, men tumled til-

bage, slog ud med Armene og udstødte et Skrig.

Han snoede sig om og saa Martin sidde ubevægelig paa Bordet.

Og han styrted ud gennem Haven og løb skrigende til Vejen. Hesten skræmtes op og satte i Løb, han greb Tømmen og fulgte med slagen af Gru, medens Mælkespandene dansed og og larmed, som kørte han løbsk.

Han skreg højt til Husene, saa det hørtes ind.

Katrin er slaaet ihjel .... Martin Skrædder har slaaet sin Kone ihjel.

Folk kom styrtende ud. Forfærdelsen slog ud i deres Ansigter og deres Bevægelser blev vilde som hans.

Det gik som et Skrig gennem Byen .... Folk løb gennem Gaderne ud ad Vejen.

Da de første traadte ind i Huset, sad Martin som før.

De raabte til ham, men han rørte sig kun .... og det lød ud over Vejen, hvor Folk var stimlet sammen og ind mod Byen, hvor flere kom løbende til:

Martin Skrædder er bleven gal .... han har myrdet sin Kone.

Da kom en Mand løbende op over Engene i rasende Fart. Da han naaede Vejen, rev

han Folk til Side for at komme frem. Han brølte højt af Ophidselse og baned sig frem til Laagen.

Da sprang nogle Mænd til for at spærre ham Vejen, men han slog dem til Side. De vælted ind i Haven og flere løb til og holdt ham fast. Og han skreg højt, saa det kunde høres vidtom:

Katrin, Katrin . . . .

Men han blev kastet til Jorden og holdt nede . . . . og alle hørte ham hulke.

Det var Ole . . . .

HARRY SØIBERG

SYG SLÆGT

DRAMA I TRE AKTER

(1904). Udsolgt.

ØDE EGNE

VESTJYSKE KYSTHISTORIER

(1906). Andet Oplag. 1913. Pris: 2 Kr. 50 Øre.

FOLKET VED HAVET

FORTÆLLING

1908. Pris: 2 Kr. 75 Øre.

AF JORDENS SLÆGT

HISTORIER

1910. Pris: 3 Kr. 50 Øre.

AF NYSKOVENS SAGA

1912. Pris: 2 Kr.

HARRY SØIBERG

AF JORDENS SLÆGT

Historier.

Chr. Gulmann i „Nationaltidende“. — „Harry Søiberg staar nu i forreste Række af den unge Forfatterslægt. Saa inderligt et Forhold til Naturen har næppe nogen af de andre . . . Der kan være Folkedigtningens enkle Ro og Fasthed i Skildringen af de Mennesker, han med faa Træk tegner ind i denne stærke Natur, som de uvilkaarlig lever sammen med. Saadan som den unge Bonde gaar ud og ene opsøger Tyren, har Billedet en plastisk Holdning og prægnant Kraft, der netop er i Slægt med Sagaens primitive Kunst og samtidig mærkelig medlevende i Sansningen. Harry Søiberg har vistnok lært af Johannes V. Jensen. Men han er selv en ung Mester. Han bør sætte sig de største Maal.“

N. P. J. i „Jysk Morgenblad“. — „Søiberg har gaaet i Skole baade hos Kipling og Johs. V. Jensen, men alligevel er han helt sig selv, og med sin sidste Bog hævder han sig uden Vanskelighed i Rækken af dem, der bærer den unge Litteratur herhjemme.“

Reidar Øksnevad i „Verdens Gang“. — „Men Harry Søiberg er heldigvis ikke bare Jyde, han er ogsaa en virkelig Digter, en Natur- og Dyreskildrer af høj Rang. . . . . En saa usvigelig sikker Forstaaelse af Natur og Naturvæsener, som i „Vildt Blod“ og „Vandringen“, er overordentlig sjælden i nordisk Litteratur.“

Erik Lie i „Norske Intelligenssedler“. — „Det er mesterværker — kraftige, selvsete, ærlige billeder, som paa samme tid bringer en til at tænke paa en Zola og en Millet.“

C. I. Hambro i „Morgenbladet“. — „Et nyt Navn i dansk Litteratur, men et Navn som engang vil komme til at betyde noget, om Hr. Søiberg faar Lykke til at indfri de Løfter hans første Bøker har git. Han staar utenfor alt Klikevæsen i dansk Digtning, han har intet med Københavnerne at gøre og hører ingen Skole til. Skulde man give ham Slægtninge inden Litteraturen, maatte det bli en Vandringsmand og Jæger som Hans Kaarsberg; men ellers har Søibergs dybe Sans for det naturbundne Menneskelivs sterke og enfoldige Poesi meget til fælles med Falkbergets Anlæg . . . . men han er haardere, vildere, mere storladen.“

Bo Bergmann i „Dagens Nyheter“. — „Den danska författaren Harry Søiberg är en bekantskap at göra. Jag har icke på länge — knappast sedan Hamsuns Pan — läst en bok där naturpoesien strömmat så frisk och doftande och omedelbar, som i dessa friluftshistorier . . . . Det är icke fråga om någon genomförd komposition. Detalj lägges till detalj, tafla till tafla. Sitt förnämsta värde ha de genom sin poetiska och psykologiska intensitet, genom den utomordentligt friska och omedelbara charm hvarmed landskapet trollas fram — oftast i helt korta impressionistiska drag — och formas till en ram kring vildt och primitivt lif.“

Pris: 3 Kr. 50 Øre.

HARRY SØIBERG

FOLKET VED HAVET

Fortælling.

Johannes Jørgensen i „Nationaltidende“. — „Harry Søibergs Bog er ægte Realisme af den gode gamle Slags, som vi kender fra Blicher til Henrik Pontoppidan. „Folket ved Havet“ virker med en Troværdighed som Anchers Malerier, og Kampen mellem de to Livssyn — det gammeldags, menneskelige selvtilfredse og det nye indremissionske-højtspændte — er skildret med rolig Ærlighed og dramatisk Kraft , . . .“

Valdemar Rørdam i „København“. — „Det er en lang Række Livs- og Karakterbilleder givet med stor Kraft og knap Form . . . . Den røde Traad gennem alt er den fremtrængende Missions Indvirkning paa Befolkningens arvede Tro og naturlige Religiøsitet over Tilværelsen. I det fuldkomne frigjorte Billede af denne sjælelige Stormflod har Søibergs Bog sin sjældneste Værdi. Det er en Bog fuld af Naturens og det naturbundne Menneskelivs stærke og enfoldige Poesi . . . .“

Chr. Rimestad i „Politiken.“ — „Sin største poetiske Værdi faar Bogen ved de mange Naturbilleder. Saadan skildres Naturen kun af en Mand, der har levet hele sin Barndom i den, som har kendt den i alle Aarets Tider . . . . Der er overalt den Instinktets Sikkerhed, som den lange Indleven giver. Vi har mange fortræffelige Naturskildrere i vor samtidige Litteratur. Harry Søiberg er nu traadt ind i den Kres af dem, der kender den nøjagtigst og holder stærkest af den.“

Pris: 2 Kr. 75 Øre.

AF NYSKOVENS SAGA

Hjalmar Christensen i „Verdens Gang“. — „Harry Søiberg har allerede vundet sig et Navn indenfor den yngre Forfattergeneration i Danmark. Han hører til den Gruppe, der repræsenterer Naturkraften, Oprindeligheden ligeoverfor en ældre Slægts blaserte Ironi og raffinerte Stemninger. Han færdes mellem Naturmennesker og er Dyrenes Ven . . . . Han har utvivlsomt poetisk Følelse og skabende Evner.“

Thøger Larsen i „Lemvig Dagblad“. — „Søiberg er en udmærket Iagttager af Naturen, hvis Væsen han synes at blotte i overraskende Billeder. Og Mennesker og Dyr i hans Bøger er saa fulde af dette Dagens og Nattens Liv, saa naturbesjælede, at de ses i et virkeligt kosmisk Perspektiv. De har Livsgaadens dybeste Kilder i sig.“

Valdemar Rørdam i „København“ — „„Af Nyskovens Saga“ har grebet om et ypperligt Emne: Landskabets og Befolkningens Omforming gennem den jydske Hedes Forvandling til Skov . . . . Harry Søiberg er født til Digter. Og Afstanden fra „Folket ved Havet“ til „Af Nyskovens Saga“ viser Evner af ikke almindelig Omfang.“

O. Geismar i „Nordsjælland“. — „Jeg betænker mig ikke paa at sige, at Harry Søiberg alene i Kraft af denne Bog er en af de dygtigste Naturskildrere, Danmark ejer. Men Søiberg er mere end en ypperlig Naturskildrer . . . . Alle dansk Folkelivs og dansk Digtnings Elskere bør læse „Af Nyskovens Saga“ . . . . Det er endelig en Bog af et Menneske om Mennesker . . . . I denne Bog er gemt noget af en Menneskelighedens Renaissance.“

Theodor Caspari i „Aftenposten“, Kristiania. — „Der er ikke den Lyd i den danske Skovnatur som ikke naar hans Øren, ikke den Lysvirkning i Skovdybet som ikke kaster Reflex i hans følsomme Sind for derfra igen at afspejle sig i hans ejendommelige malende Stil.“

Pris: 2 Kr.

HARRY SØIBERG

ØDE EGNE

Vestjyske Kysthistorier. Andet Oplag.

J. C. i „Berlingske Tidende“. — „Hvad der især vinder Læseren for denne Bog, er det, at han hurtigt mærker, at han har en Mand for sig, der ikke bare „digter“ eller taler som den Blinde om Farverne, men som paa det allernøjeste kender til det, han skriver om, og som fremstiller det i sin nøgne Naturlighed uden nogensomhelst Udpyntning eller Tillavning . . . . Navnlig er den første Fortælling: „Den vestjyske Udbygger“, helt gribende ved den Hverdagstragedie, som her udspilles.“

Hugo Seligmann i „Jysk Morgenblad“. — „Disse Skildringer af Hede og Klit føles baade sanddru og oprindelige . . . . Bogens kunstneriske Værdi ligger dog næppe i Naturskildringerne alene, men i Skildringen af de Mennesker, der befolker disse øde Egne. Man forstaar, at netop saadan og ikke anderledes maa de Mennesker blive, der lever i denne afsondrede og barske Krog af Landet . . . Harry Søiberg skildrer disse Mennesker med indtrængende Forstaaelse af Karaktererne og med megen Klarhed.“

A. G. i „Nationaltidende“. — „Man tør nok holde noget paa dens litterære Fremtid, der har skrevet en Fortælling som „Den vestjyske Udbygger“. Saa ærlig og vederhæftig er Skildringen af den beskedne Hededyrker, hvis Livsaften formørkes, og hvis Livsværk forfalder, fordi hans Sønner, der skulde tage Arven efter ham, alle udvandrer til Amerika . . . . I „Overtro og Hellighed“ og i „En stor Begivenhed“ kommer Forfatteren Fiskerne ind paa Livet med en Troværdighed, der ganske sætter ham ved Siden af Mylius-Erichsen. „Øde Egne“ er i det hele taget en lovende Bog.“

„Provinskorrespondance“. — „Med Talentets Berettigelse har Forfatteren sendt denne Bog ud i Verden. Den er et udmærket Bidrag til Forstaaelse af det trælse, monotone Liv i disse Egne . . . . Hvad der dog først og sidst karakteriserer Bogen og beviser Forfatterens Talent, er hans Evne til at male med stærke, vesterhavsfriske Ord, der med forbavsende Nøjagtighed finder Udtryk for sin Stemning.

Pris: 2 Kr. 50 Øre.

GYLDENDALSKE
BOGHANDEL

NORDISK FORLAG

KJØBENHAVN — FORLAGSTRYKKERIET

CARL PETERSENS ENKE